

Ioan Cotoc

VERSURI

Editura MOON
Arad, 2021

Ioan Cotoc

Versuri

Editura M●N

Arad, 2021

Coperta I-primăvară (flori de cireș, foto)
Coperta IV-România sfâșiată, 1940 (rev Historia, nr. 223/2020)
Concept grafic, Ioan Cotoc (surse: foto proprii; grafică Dana
Dumitrescu, Almanahul Pădurii 1985 și internet)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
COTOC, IOAN

Versuri / Ioan Cotoc.-Arad: Moon, 2021

ISBN 978-606-95214-3-4

821.135.1

Sotiei mele Mărioara

Cuprins

În loc de prefață	15
I. Din tinerețe.....	19
Mama	21
Foame.....	22
Mulțumesc mamă	23
Rugă pentru mame.....	24
Joacă de copii	25
Mânie de copii.....	26
Adolescență.....	27
Cireșar.....	28
Dilema conjugării.....	29
Vara pe Criș	30
Arșița	31
Toamna.....	32
Iarna.....	33
II. Gânduri I.....	35
Zvon de iarnă-n primăvară	37
Minunea primăverii	38
Nepăsare	39
Tata.....	40
Bunica	41

Părinții	42
Amăgiri de primăvară.....	43
Mesteacănul.....	44
Consilierii bătrâni	45
Mi-e dor.....	46
III. Cosmogonie.....	47
Ața vieții.....	49
Cerul	50
Nesăbuiță	51
Enigmă.....	52
Geneză.....	53
Cerul ca un pergament cu stele.....	54
IV: Gânduri II.....	55
Cântec I.....	57
Cântec II.....	58
Nostalgii de toamnă	60
Dragoste pentru pământ.....	61
Când plecăm	62
Oare?	63
Temeri	64
Mărturisire.....	65
Coregrafie verbală	66

Un gând	67
Alt gând	68
Al treielea gând	69
Durere.....	70
Celei plecate	71
Al patrulea gând	72
Al cincilea gând.....	73
Al șaselea gând	74
Al șaptelea gând	75
Al optulea gând	76
Al noulea gând.....	77
Al zecelea gând.....	78
Dragostea?	79
Doamna R	80
Telefonul amintirilor.....	81
Domnișoarei M.....	82
Izvor	83
Cântarul	84
Încrederea	85
Mă doare orice vorbă aspră	86
Dor de ducă	87
Dor de multe	88

Calea Luntrei.....	89
Timpul.....	90
Certuri.....	91
Gânduri târzii.....	92
V. Povești.....	94
Trenul	96
La Ciupercă	97
Moartea.....	99
Sfetnicul și moartea.....	100
Marița.....	102
Cerșetorul și polițistul	104
Crăciunul,	106
Paștile	108
Sărbători I.....	109
Sărbători II.....	110
Ursul I	112
Ursul II	113
Monumentul I.....	114
Monumentul II.....	115
Albinuța și trântorul	116
Luna	117
Praf și țărână	118

Cătălina.....	119
Moșii	120
Toamnă și viscol	121
Totul se repetă	122
Pădurea ca o catedrală.....	123
Când n-oi mai fi	124
Dialogul paurelui cu holda.....	126
Cânepa.....	128
O nuntă în Ardealul dedemult I.....	130
O nuntă în Ardealul dedemult II.....	131
VI. Aduceri aminte I.....	133
Aduceri aminte I	135
Aduceri aminte II	136
Domnișoarei C	137
Pe viu	138
Lecția	139
La mort	140
Trestiile.....	142
Macii	143
Copacul de strajă	144
Dor	145
Doină I	146

Doină II	147
Versuri de Sergiu Cipariu	150
Doină III	151
Roata morii	152
VII. Visare.....	153
Visare I.....	155
Visare II.....	156
Visare III.....	157
Visare IV.....	158
Visare V.....	159
Visare VI.....	160
Ochii tăi.....	162
Lumi paralele	163
Dragoste târzie	164
VIII. Marea	166
Marea I	168
Marea II	169
Marea III	170
Marea IV	171
IX. Aduceri aminte II	172
Demult, la Moneasa	174
Plimbarea în parc.....	175

Dansul.....	176
Întoarcerea din excursie.....	177
Atitudine.....	178
Clipa din urmă	179
Melancolie.....	180
Sacralitate.....	181
Răgaz	182
Sensul vieții.....	183
Iubire	184
Imn vinului bun.....	186
Armonie.....	187
Câtă trudă.....	188
Un weekend obișnuit	189
Vechituri	190
Mutanții.....	191
Speranța	193
Continuitate.....	194
În țintirim.....	195
Noduri.....	196
Satul meu.....	197
De primăvară.....	198
Cukul.....	199

De toamnă	200
La întâlnirea de 10 ani	201
Podul nevăzut	202
Simțire	203
Nu mai știm să trăim	204
Anormalitate	205
Ascultare.....	206
Mulțumesc.....	207
Amiros	208
Noi	209
Diaspora	210
Nu peste mult.....	211
X. Gânduri la istorie	212
Nu scoateți istoria din școli!	214
Moțul.....	216
Răscoala.....	217
Supliciul	220
Crișan.....	222
Invenții diabolice	223
Avram Iancu I.....	225
Avram Iancu II.....	226
Zgomote și umbre	227

Treziți-vă români!	228
Țara.....	229
Libertatea	230
Rădăcini și neamuri	231
Plângerea mamelor din Leasa	232
XI. Pamflete	234
Majoritatea morală	236
Anul 1989	237
Ciocoliul	238
Tovarășul și doctrina terfelită.....	239
XII. Parodii	242
De la Neagoe Basarab, învățătură	244
Notă despre autor	245

În loc de prefață

Poezia ca o stare de spirit

De ce scrii, de ce scrii versuri? Nu știu. De ce unii pictează? De ce unii cântă? De ce unii dansează? Nu este ușor de dat un astfel de răspuns și mai ales să poată fi convingător. Pentru poezie, nici măcar nu poți să-i ceri autorului să știe carte: Versurile anonime, baladele, sunt create de neștiutorii de carte. Cred că unuia care ar vrea să scrie poezie ar trebui să-i placă atât de mult poezia încât zi și noapte, rimă cu rimă, motiv cu motiv, versurile să se adune undeva în capul său, în cugetul său și de acolo, când va găsi momentul, poezia dă pe dinafară, se revarsă.

Și momentul poate fi: un zbor de pasăre, o frunză în cădere, un foșnet, o boare de parfum, un zâmbet, o irizare de culoare, un fir de iarbă crescut în crăpătura unei stânci, stropii de ploaie pe geam, un dangăt de clopot...Momentul acesta este cel care declanșează tumultul, revărsarea sentimentului, muza care îndeamnă omul să scrie.

Cum scrie este o altă poveste. Nu înseamnă că dacă scrie este poet. Dacă știe ceva despre versificație, dacă cunoaște bine limba în care se exprimă, dacă simțirea îi este adâncă și are har, poate scrie versuri bune.

Pe unii oameni, durerea sufletească peste puțința răbdării, îi face să scrie ori să doinească. Spunea cineva că versurile bune ies din durerile mari. Eu cred că este adevărată și această afirmație.

Mie mi-au plăcut versurile, încă din copilărie. Baladele pe care le-am auzit, le-am reținut ușor. Apoi din primii ani de școală, am învățat din versurile poezilor clasici, pe măsură ce am crescut: Alecsandri, cu

anotimpurile și mai ales cu versurile despre unire ori cele despre război, apoi Coșbuc și Goga, cu poeziile lor despre suferințele țaranului român. Pe Eminescu l-am îndrăgit de la „Somnoroase păsărele”, „Scrisori”, la „Împărat și proletar” ori „Luceafărul”. Poeziile sale s-au lipit de mine pe măsură ce mă maturizam în gândire, astfel că la liceu am început să caut filozofia poeziilor sale. Tot în perioada liceului i-am descoperit pe Al. Macedonski, I. Minulescu, T. Arghezi ș.a, pe lângă poeții de început ai literaturii române. Lucian Blaga și poeții închisorilor au venit puțin mai târziu. Și astăzi îmi este greu să cred, cum și când am învățat atâtea versuri din Eminescu, Coșbuc, Goga, ori Minulescu.

Spre bătrânețe m-am atașat de un alt mare poet al Ardealului, Ioan Alexandru, cred că prea puțin cunoscut de contemporani. Acest geniu al simțirii românești s-a stins prea devreme.

După o viață de poezie adevărată și totodată închinată slujirii țării prin cultură și diplomație, a ajuns spre recunoașterea Academiei Române (Ion Aurel Pop) și criticii literare (D. Micu, C. Ciopraga, R. Vulcănescu, L. Ulici, Al. Piru, Alex Ștefănescu ș.m. a) încă o mare creatoare de versuri din Ardeal, de o mare adâncime sufletească și limpezire. Este vorba despre poeta Carolina Ilica.

Iertat să fiu, nu sunt în stare și nici nu vreau să fac o cronologie a poezilor români și iertat să fiu și de poeții bănățeni dintre care nu am amintit nici unul, la fel cum nu i-am amintit nici pe cei contemporani deși pe unii îi admir foarte mult.

Cum poți încerca să scrii versuri cunoscând înălțimea creației acestor mari nume ale poeziei românești?

Da, scriu chiar dacă știu că sunt infinit mai puțin decât un epigon. (Nici măcar nu încerc o imitare a cuiva). Scriu și

laud, popularizând în felul meu, aceste nume ilustre pe care le stimez citându-le câte un vers, motto, înaintea umilelor mele versuri.

Se spune, și cred că este așa, că pentru a face artă, (în speță pentru a fi poet) trebuie să te naști cu har. Dar harul acela trebuie dublat de contribuția personală, de multă muncă. Ori dacă până la 70 de ani nu ai sporit harul, nu ai trudit pentru el, nu te poți aștepta să devii poet când memoria imediată începe să te părăsească.

Versurile mele nu se încadrează în tipic, în regulile versificației: trec de la proza ritmată la versul șchiop, apoi câte una se mai încadrează la versificația „clasică”. Așa ies de undeva, din mintea mea și nu vor să respecte reguli de versificație, doar o anume simțire a unui om bătrân pentru temele majore ale existenței umane și mai ales pentru istoria acestor locuri. Și nici nu cred că s-ar putea altfel când după o viață trudită cu muncitori în subordine, cu plan de producție, cu locomotive și regulamente feroviare, apoi cu șantiere de construcții și peste acestea, întins, covorul unei vieți cu dramele ei, la 70 de ani să te apuci să faci literatură și să mai și crezi că va fi apreciată de cineva! Da, este bine când omul la această vârstă mai poate crea ceva și cu atât mai mult dacă poate crea ceva frumos, și să-i mulțumească Ziditorului pentru aceasta! Și dacă acest frumos mai poate servi la ceva și semenilor, contemporani ori celor viitori, cu atât mai mult, trebuie să spun: „mulțumesc Doamne!”

Ioan Cotoc

I. Din tinerețe

Mama

Nu-s supărat pe tine mamă
că m-ai născut.
Tu ți-ai făcut doar datoria,
ți-ai împlinit chemarea.
M-ai învățat să merg
și mi-ai spus
du-te, du-te,
poți, poți, poți.
Nu privi înapoi.
Întreabă, întreabă
și caută
și află
ce vrei.
Apoi fii
tu!

mart 2017

Foame

Am fost făcut ca o sugativă,
chiar un burete gros,
care absoarbe tot
cuvinte și slove.

Am ajuns un depozit
de cuvinte și de slove,
de ziceri ale înțelepților.

Ce fac acum?

Desaga-n spate-i plină
de cuvinte și de slove,
e greu de-ales un drum!

Fii tu!

Mi-au spus părinții.

Și nu-ți fie rușine
de tine și de noi!

N-am înțeles atunci.

Târziu am înțeles

c-am fost făcut

cu spate drept

și ne-nvățat

să mângâi cu șoapte

urechile

„Mai Marilor.”

N-am ajuns

„Mai Mare”

și nu mi-a fost rușine

că sunt

eu!

mart 2017

Mulțumesc mamă

Mamă, îți mulțumesc
pentru gândurile
ce mi le-ai trimis
înainte ca din pântec să ies,
pentru cuvintele duios
și pentru mângâiere!
Când m-ai născut
eu am știut vorbi,
dar nu mi-am găsit limba
și nici mausul.
Când le-am găsit
am dat clic
și a ieșit cuvântul
ma-ma, apoi
ta-ta și după el alt cuvânt,
care era o jucărie
vie,
ba-ba.
O jucărie mare
cu care
puteam să fac orice.
Și când plângeam,
mă lua-n brațe și mă legăna,
cântând încet:
„taci cu baba, taci cu baba”!

oct 2017

Rugă pentru mame

Doamne,
nu lăsa să curgă
lacrima
pe obrazii
care-au dat să sugă
pruncilor,
tații de mâine,
ori fetițelor,
care fii vor crește.
Fi-vor și ele
mame bune!
Amin

ian. 2019

Joacă de copii

Cerul merge după noi.
Ne punem spate la spate
și plecăm să rupem cerul
fiecare-n altă parte¹.
De-o crăpa!?
Ne uităm prin crăpătură
să vedem dincolo ce-i.
Poate sfinți,
ori poate îngeri,
ce se urcă,
sau coboară
alergând parcă
pe scară,
ori zburând.
Minte crudă
de copil,
ce se poate mântui
mai curând.

mai 2017

¹ După joaca unor copii pe ulița satului: Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*. Editura Tineretului, 1965, pag26

Mânie de copii

Erau la joacă amândoi
și se jucau la baltă.
Lovea, ea,
cu nuiua-n apă
și l-a stropit.
Apoi a mai plesnit o dată
apa.
-Tu ești o rea!
-ba tu,
-ba tu.
-Tu ești un prost!
-Ba tu, ba tu
-Tu ești o urâcioasă
și ai păduchi.
-Ba tu, ba tu,
ai și păduchi
și bube-n cap!
.....
-M-am plictisit,
hai la huțuluș.

mai 2017

Adolescență

Când te-a aflat privirea-mi
erai un mugur,
apoi boboc
între sepale.
Ți-ai desfăcut
petalele,
apoi miresmele
au năpădit lumina
și sinele meu.
Și mi-am pierdut
odihna.

mai 2017

Cireșar

Sub cireșu-n floare
ne-am oprit
să ascultăm
simfonia polenului,
cântată de corul
albinelor nebune,
de mireasma florilor.
Vântul se juca în părul tău,
împodobindu-l cu petale.
Când ne-am întors
să culegem cercei,
un stol de grauri
se roteau în zbor,
plănuind să fure rubinele
atârinate pe ramuri.
.....
Buzele tale aveau aroma
cerceilor de cireș.

iunie 2017

Dilema conjugării

Și tu ai vrut și eu am vrut
dar m-am oprit a conjuga
la viitor, verbul a vrea.
Tu ai fi vrut!
Cum să aleg? Eu nu știam
ce aș fi vrut.
Să vreau și eu ce-ai fi vrut tu?
Să vreau mai mult?
Astăzi mi-e greu să pot afla
ce ar fi fost
dacă-aș fi vrut și eu
și am fi spus că
noi am vrea!

mai 2017

Vara pe Criș

O vară de pe Criș
cu fân cosit, făcut căpițe,
cu fețe rumenite
de mult soare,
cu mâneci suflecate
și piepturi dezbumbate,
în candoare.
Dorințe de pădure,
de umbră și răcoare.
Dorințe de scăldat,
de cel care-i plecat
de cel care-a promis
să împlinească-un vis.
Se lasă seara
și în amurg,
se potolește boarea
arșiței de vară.
Un vânticel de seară
aprinde dorul
și-un cântec se-nfiripă,
în umbra serii ce se lasă
Un cântec fără vină ... de dor,
Vino acasă!

april. 2018

„Seceta a ucis
orice boare de
vânt
Soarele s-a topit și
a curs pe pământ
A rămas cerul
fierbinte și gol
Ciaturile scot din
fântână nămol...”

Nicolae Labiș

Arșița

S-au scuturat toți norii
și din ei căzut-a doar o rouă, rară,
mai săracă decât roua căzută-n zorii
zilelor de vară.
Și tot nu plouă.
de luni, poate vreo două,
ori mai mult.
Lutu-i crăpat, iarba-i uscată
și vântu-adie să o usuce, parcă și mai rău.
Oamenii-nalță rugăciuni spre Dumnezeu,
Să nu ia foc pământul!
Apa aproape-a dispărut, e trasă în adâncuri
și animalele turbează, tânjesc de sete.

Dar noaptea se descătușează, ... stihiiile.
Și norii curg
Iar jos renasc
câmpiile!

iulie, 2018

Toamna

Toamna târziu petalele se surpă
dezbrăcate de culoare și mireasmă
iar florile îngenunchiază,
în rugăciune surdă.
Copacii impudici și-au lepădat veșmintele,
împodobind pământul cu toate culorile:
cu argintul plopilor, cu aurul teilor,
cu roșul cireșilor și-arămiul nucilor.
Nebunul vânt, îndrăgostit de multul culorilor
se joacă-ntre frunze, le fură sărutul
și le ridică-n slăvi, din drum, de pe poteci,
spre gelozia norilor.
De supărare, norii, slobod potopul apelor de
toamnă,
cu stropii lor mărunți și reci...
S-au duelat norii și vântul și oboșiți se culcă.
Stăpâna nopții, luna, se-nalță triumfală,
gonind toți norii.
Până vin zorii,
S-așează bruma.

.....

E trist și frig de-acuma *oct. 2018*

Iarna

Apă albă și veșmânt,
vegetației de toamnă.
Ești frumoasă ca o
doamnă,

revenită pe pământ.
Fulgii diafani de nea,
ori cristalele de gheață,
meșterii bijutieri
le-au întins peste verdeață.
Săniile multe-au scos din șuri
și mănușile din ladă,
larmă fac prin bătăături.
Toți copiii ies să vadă,
Doamna...
cea frumoasă-n șlaier,
condusă de vânt și vaier,
stăpâna peste zăpadă.

.....
Ce-ar fi iarna fără săniile,
săniile fără de copii?
Sărbătorile de iarnă,
cum ar fi de s-ar opri?
Și poveștile cu Moșul,
Bradul fără jucării?

.....
Cât mai sunt toate acestea
și plăcintele buniciei,
așteptăm să vină iarna,
Să ne bucurăm ca pruncii!

decembrie, 2018

II. Gânduri I

Zvon de iarnă-n primăvară

O primăvară-n suflet
Se zbenguie și-ncearcă
S-aducă tinerețea
Dar anii nu mă iartă,

Timpul nu minte
Mă-mpinge înainte.
Și vara-i tot mai scurtă
Și toamna-i tot mai udă.

Iarna, ca tăvălugul,
Coboară peste mine
Cu ceața ei și frigul
Și zilele puține

Se-așterne uitarea
Se-așterne și dorul
Apoi vine pacea...
Trece și omul!

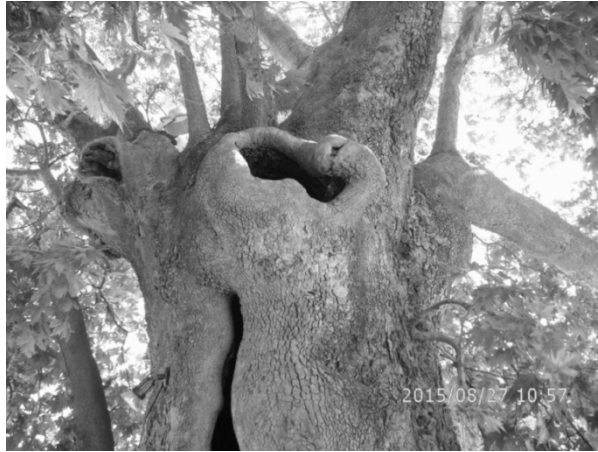
febr.2019

Minunea primăverii

Ieșit-au brebenei și toporași
și ciuboțica cucului
și-au îmbrăcat colina din imăș,
culorile din raza soarelui,
într-un covor de alb și verde,
de galben și de mov, cum rareori se vede.
De-atâta desfătare, un roi de-albine-n horă
se-oprește-ntre petale,
să fure tot nectarul
colinei, de sub soare.
Și bete de miroază
au dat drumul la cântec,
litanie în zumzet,
ori poate un descântec,
din prânz și până seara.
E cânt de-nchinăciune
că vine primăvara!
Această înviere.
Și an de an,
minune!

martie, 2019

Nepăsare

Lăstarii ce cresc din tulpină,
nu –s toți la fel.
Unii cresc falnici, alții strâmbi.
dar toți se-ndreaptă spre lumină.
Cei care n-o găesc, se pleacă la pământ
și mor! Cei care cresc se ceartă între ei
pentru lumină,
fără-ntrebarea de unde-i hrana?
Și cei ce se înalță cel mai sus,
în lăcomia lor de sevă și lumină,
au ajuns ei stăpâni pe rădăcină.
Și trunchiul falnic, ce-i hrăni
cu sevă, fără preget,
se uscă-ncet, de foame
și-ntuneric!

iulie, 2017

Tata

De multe ori în nopți târzii,
ori ziua câteodată,
mi-aduc aminte de ceva,
știu că nu ești și-aș vrea să fii,
să stăm puțin de vorbă, tată.
Să te întreb ce n-am știut
să te întreb, atunci.
Multe-ntrebări rost n-au avut,
acuma au un rost al lor.
Să ți le pun nu pot, că-n vis
tu vii destul de des,
.....
dar nu pentru răspuns.

iulie, 2017

Bunica

Măruntă la statură și subțire
Și strânsă în scurteica ta de lână
Mi-e dor ades de tine,
Bunica mea cea bună.

Pedepse cu nuiiua de mesteacăn,
De mama, cu blândețe aplicate,
Le suprimai printr-un azil
În faldul poalelor bogate.

La bătrânețe-ai fost o umbră,
Nu s-a lovit nimeni de tine.
În ochii tăi am fost doar eu,
Bunica mea bătrână
.....
Și mamă a tatălui meu.

iulie, 2017

Părinții

Ei au venit în lume
Chiar fără să ne spună.
Tot ei ne-au dat un nume,
Apoi ne-au pregătit o cale bună

I-am cunoscut demult, odată,
Și noi i-am botezat,
Pe unul Mamă
Și pe altul Tată

Când vorbele lor bune,
Ajuns-au să dea roade,
Ei au plecat din lume.
Chiar fără să ne-ntrebe.

Parcă-i vedem aievea,
Poate-s aici, ca umbre.
Dorim să-i întrebăm ceva,
Dar nu ne pot răspunde.

sept, 2017

Amăgiri de primăvară

Și anu-acesta-n miez de iarnă
Vestit-au primăvara, ghiociei,
Cei amăgiți de zilele cu soare.
Trei frunze verzi ce-și poartă gingaș
clopoței.

Și mieii-și strigă veselia,
În zilele de soare pline,
Pe coasta de zăpadă dezbrăcată.
Dar sufletul din oasele bătrâne
.....
Simte doar, primăverile de altădată!

mart, 2017

Mesteacănul

Mesteacănul, în primăvară, este exhibiționistul
Ce-și expune, fără jenă, la lumina soarelui,
Organele de-nmulțire, mătisoarii sau amenții,
Asortate, delicat, cu albeața trunchiului.

Nu e singurul pom care scoate amenții la vedere,
Dintre specii, cunoscute, sunt aninul și alunul,
Ca mesteacănu-amăgite, de lumina de la soare,
Ca și el nu-și pun problema de rușine și pudoare

La mesteacăn frunza crește mai târziu, ca să nu
fure
Din lumina necesară-mperecherii și rodirii.
Toate-acestea își au rostul
După legea sfânt-a Firii

Umbra frunzei de mesteacăn, strecurată-i de
lumină
Dă odihnă bună celui ce-i culcat lângă tulpină
Nu dă boală trupului,
Cum dă umbra nucului

Coaja albă de mesteacăn, ca și trunchiul
pomului,
Dau o sevă ce se cheamă apa vieții
De folos în vindecarea multor boli a omului
Inclusiv a disperării și tristeții

april 2017

Consilierii bătrâni

„Doamne bine mai era, Când eram în vremea
mea

Eram tinerel fecior, Iubeam floarea florilor.....

*Bată-te norocu minte, Nu te-am avut mai –
nainte*

Acuma degeaba ești, La nimic nu-mi trebuiești

Ochii văd, inima-mi cere, am curaj dar n-am putere”

Cântec popular, fragment

Umbre de nostalgie pot veni oricând
și nu se pun de-acord
de-a fi fost rău ori bine.
Căci tot ce-a fost era mai altfel!?

Când **judecătorul** era tânăr
simțirea governa. Tineri erau **consilierii**:
Ochiul detalia frumosul,
nasul si cu limba desăvârșeau plăcerea,
urechea distingea acordurile fine,
degetele puteau transmite mângâierea.
Și **armată**-avea acest guvern
Voința și puterea.
(Toată voința și puterea
faceau să se-mplinească vrerea)

A-mbătrânit judecătorul
și-nclină a-nvinovăți prezentul.
Dar vina este în **simțire**
care stârnește cearta
dintre voință și putere.

oct. 2017

Mi-e dor

Mi-e dor de lutul ce-l călcam
Desculț, pe calea nebătătorită,
Mi-e dor de iarba din tăpșan,
După a doua coasă răsărită.

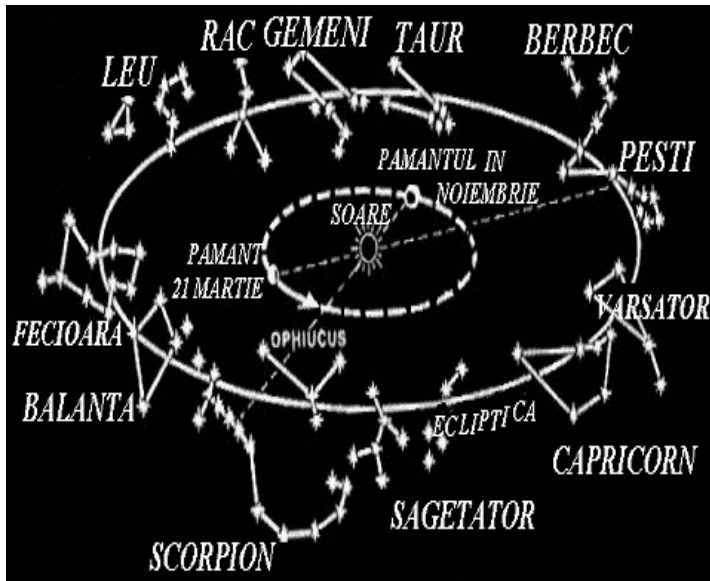
Mi-e dor de sărutul flămând
După o zi de vară pârjolită,
Cu care ne-amăgeam în gând
Dragostea neîmplinită.

Mi-e dor de vorbele de la pârleaz,
Ce le-auzeam seară de seară,
De-o glumă spusă la necaz,
De glasul apei din scocul de la moară.

Și Doamne, multe-s de dorit
Când ști că tot ce-a fost s-a dus
Și tot frumosu-mpărtășit
Ajuns-a, după Fire, la apus!

iul. 2017

III. Cosmogonie

Ața vieții

*„Timpul tău este limitat.
Nu-l irosi trăind viața altuia!”*

De țărșul ce se bate,
Undeva-ntr-un loc afară,
Neștiut de pământenii,
E legat un cap de sfoară.

La alt cap al sforii cele
E legat un pământean,
Ce se naște și dă zor,
Sfoara sa să și-o adune, pe mosor.

Lungă-i sfoara ori mai scurtă,
Pe drum drept, ori cu urcuș,
Când se termină viața,
Ghemu-ajunge la țărș.

oct. 2017

Cerul

Unii spun că cer nu este
Doar văzduh umplut cu stele.
Noi vedem doar universul
Și lumina de la ele.

Unii-și cată-n cer ursita,
Alții-și cată-n el salvarea.
Mulți se uită către locul
De-mbinare-a lui cu marea.

Alții ce nu cred că este
Dumnezeu în univers,
Se roagă la „CER” să deie
Ploaie, bine, ori succes.

.....
După multul ce-l primesc,
Tot „CERULUI” mulțumesc!

oct. 2017

Nesăbuiță

Un singur bec ne luminează,
un soare, sus.
Și noi toți jos,
pământu-ntreg,
ca-ntr-o sufragerie,
ne facem veacul.
Ne și certăm,
dar ne și batem,
ca la menajerie.
Ne dăm în cap, cu bombe,
ori chiar cu toporul,
făr-a gândi
că am putea lovi-ntrerupătorul!

oct, 2018

Enigmă

Când mă uit la cer spre Tine
Și la mine mă gândesc.
M-ai făcut
din praf de stele
și cum a spus Kant:
*„Trăiesc
cu legea morală-n mine
și cerul -nstelat deasupra-mi”!*

nov.2017

Geneză

Ca o brioșă-i Universul,
Cu stafide-n aluat,
Ce-a-nceput să crească-ntr-una
Când Big-Bang-ul a tunat.

Nu spun oamenii de știință
Mai nimic de Dumnezeu,
Dacă El făcu Big-Bang-ul,
Ori pe urmă-i rândul Său.

Câți sori sunt, câte planete,
Câte oare-s locuite?
Întrebări nedeslușite.

.....
(Savanții-s cu deslușirea,
Teologi cu tâlcuirea.)

nov. 2019

Cerul ca un pergament cu stele

*„Dacă acolo undeva ar fi un secret, aş putea
să ți-l șoptesc și tu să-l păstrezi...dar, vezi tu, înlăuntrul tău
este deja tot ceea ce ai nevoie pentru a ști”*

Mă uit la cer și-apare visul despre-nceput, despre geneze
cu teorii și ipoteze.

În vechile civilizații, pe cer ca-ntr-un tipar Divin,
în constelații, vedeau zeii: Apollo stătea în Soare și Diana
era Luna, zeul cel războinic Ares, avea curțile prin Marte.

Iar zeița Afrodita, avea casa-n steaua Venus.

Hermes, cel cu bunăstarea și palatul pe Mercur,
vindea ceasuri de la Cronos, cel cu timpul,
ce-avea fabrici pe Saturn.

Hades stăpânea infernul pe planeta lui, pe Pluton,
iar de buna rânduială, Zeus se-ngrijea cu zel,
având ceasuri de la Hermes, sus în steaua Jupiter.

Toate-acestea, psihologii, le coboară
la psihismul colectiv,
ce se află-n individ,
ca un cer interior.

Și pe care cer se joacă astrele-ntre ele,
uite-așa cam într-o doară,
să rezulte astfel, o ființă singulară:
Pluton dă dorința de putere și de sex,
Venus dă puterea de-a iubi, Marte dă conflictul,
Iar Saturn-filozofia. Jupiter îi dă și el
din puterea de dreptate, iar Mercur –inteligența.
Luna, fiind mai emotivă, pune sensibilitate.
Și-n final, ca semnătură, Soarele îi dă ființei
Marea personalitate!

dec. 2017

IV: Gânduri II

Cântec I

Și mă bate gândul,
Ca din când în când,
Să mă duc la moară
Să macin mărunț.

Măcina-mi-aș dorul, la fel și-aleanul.
Le-aș face făină,
Să-mi țină de foame,
Să-mi țină tot anul.

oct. 2017

Cântec II

*„Ale noastre nepăsări vor goni mereu iubirea,
O iubire ce lipsește, vine cu nefericirea”*

Unde dragostea-nflorește
Vine după ea norocul
Ura nu-și mai face locul
Și cântecul izbucnește.

Sufletul sterp de credință
N-are loc pentru-armonie
Măcinat mereu de patimi,
E pornit spre vrăjmășie.

Cum să cânte acest suflet
Când în el domnește ura?
Uită ura, pune-n locu-i
Armonia și măsura! *feb. 2019*
Nostalgiiile lui Labiș ²

*„După-atâta vreme, iarăși bat
Cu pași trudnici ulicioara noastră...
Încă-n țărna asta m-am jucat
În pruncie cu fetița proastă.
Trec pe punte...Apele-mi tot spun
O poveste tristă cu o fată...
Uite-aici, în noaptea de ajun
Am trecut pe puntea înghețată...”*

²Versurile de mai sus au fost scrise de Nicolae Labiș pe o hârtie oarecare și au fost „recuperate” de colegul său Gheorghe Tomozei. La cea de a zecea evocarea a lui N. Labiș, G.Tomozei publică aceste versuri, în Scânteia Tineretului la data de 7 ian. 1967.

Sub uscat tufiș de bozii șad,
Toamna-și ninge frunze moarte-fluturi...
Oh, atât de limpede-mi revăd
Primele sfielnice săruturi...
Trece-un car...bărbatul ei e-n car...
Dau binețe-vesel mă sărută
(Dacă-ar ști ce jale și amar
Mi s-a strâns în inima-mi sbătută!)Eu tot dus prin lume, el în sat-
Și-amândoi nespūs iubeam ogorul...
Dar când ești așa de-ndepărtat
Nu mai știe nimeni und-ți-i dorul...
Haida-n crâșmă!- Haida!...rubinii
Curg pahare-n unda-nmiresmată
Pentru ce și din pahar mi-nvii
Fată prea de vreme măritată?
Grei i-s ochii? bun îi vinul! Hei,
Cine, cine-a ntunecat canatul?!
Doamne, este ea, îs ochii ei,
A venit să-și caute bărbatul...
M-a văzut, ...ușor s-a-mbujorat, / Îi zvâcnise sânul greu sub strae...
Vai ce ochi mânăniți! Cum te-ai schimbat!/ Ai crescut, bădiță
Nicolae..."

Nostalgii de toamnă

Nu a fost alta să mă placă,
în sat la noi, așa ca ea
și nimeni nu credea, atuncea,
că nu va fi iubita mea.
Dar eu eram cu gândul dus, ...
departe-n viitor,
nehotărât: „cu pasărea din mână,
ori șoimul cel din zbor?”

Trecut-au anii, ... și alții ani venit-au iară
Ne-am revăzut și ochii ei mă întristară.
Chiar de am prins șoimul din înalt
și pasărea din mână eu am dat-o,
am dat și dragostea din sat!

.....
Și-adolescența mea, acolo am lăsat-o.

2 mai 2019

Dragoste pentru pământ

Pământule eu te-am iubit,
te mai iubesc și-acum
pentru ce tu mi-ai dat:
miresme și dulceață,
în veci de neuitat!
Și te respect pentru răbdarea
de care dai dovadă
ca să te calce cei,
de care ne mirăm,
„cum de pământu-i rabdă”!
Dar vrerea-mi n-a fost
să te-mbrățișez,
să-ți scormonesc ogorul.
Cărarea mi-a fost alta!
.....
Am obosit și parc-aș vrea,
să simt acuma, eu,
îmbrățișarea ta!

dec. 2019

Când plecăm

Ce vom duce

când ne ducem?

Un prenume!

Numele rămâne-aici,

(diplome și lăzi de zestre,

mai pe scurt, toată-averea!)

Vom mai duce dragoste,
câtă am agonisit!

De-o să fie cât un munte
vin și sfinții

să ne-ajute!

dec. 2017

Oare?

„Sus pe cruce,
pe Hristos.,
Nu cuiele l-au ținut,
Ci iubirea pentru oameni.³”
Cuiele au fost bătute

pentru Toma!
Ca să creadă.

mart. 2018

³ Fer.Ecaterina din Sienna

Temeri

Părinte,
Te rog nu-mi spune
mai mult
decât trebuie
să știu.
Căci diavolul
mă-ntreabă
și eu
Te voi trăda!

mart. 2018

Mărturisire

(ipocrită)

N-am timp de Tine Doamne
(Tu știi că Te iubesc!)

În zori la muncă plec
Și gându-mi zboară
La viață și la lume.
Dar nu la Tine Doamne
Și nici la rugăciune.

Când mă întorc spre casă
Mă mai opresc la birt.
Cine se roagă-acolo?
Acasă-ajung spre seară,
Sunt obosit de muncă și sleit.

De Tine nu am timp
Și nici de rugăciune
Îți spun atâta doar
Mă iartă Doamne!
(Tu știi că Te iubesc!)

april. 2018

Coregrafie verbală

Alo
Salut văruț!
Nu ne-am mai auzit de mult,
Aproape-o viață ne-am uitat,
Deși eram aici!
Apoi ne-am deșteptat
că suntem neamuri
de sânge.

.....
Ce-ai mai făcut?

Mai stai și tu din lucru,
Să mai schimbăm o vorbă.
Anii ne-mping în spate,
Zilele s-au scurtat.
Nu știm cât mai e ață
Pe ghem, de adunat.

.....
Mă bucur că ești bine
Și vreau să mai vorbim.
Te las, cu sănătate
Căci asta ne-o dorim!

april. 2019

Un gând

De ne vom reîntâlni în constelații
Ne vom cunoaște oare?
Vom ști că ne-am iubit?
Vom ști că dorul doare?

Acolo doar vibrăm
și alte legi ne-ndrumă
Iubirea guvernează
Nu știm ce-a fost în urmă!

ian. 2019

Alt gând

Când nu mai vrei să vezi,
când nu mai vrei s-auzi,
când nu mai vrei să ști,
rămâne, totuși, să mai vrei ceva.
Rămâne-o întrebare,
atunci, când te-ai retras.
O urmă,
un gând,
ceva:
C-ai vrea să ști
Și ce-a rămas!

ian.2019

Al treilea gând

Gândul mă zorește-ntr-una
Îmi dă-n ciudă la țurloaie
Și mă zgârâie pe minte
Mă tot roade și mă-ndoaie
Și mă taie-ntre cuțite
Mă înțepă-ntre furcoaie
Unde este adevărul?
Și tot gândul îmi răspunde:
Unul este Adevărul
Unul este și Viața
Unul este Calea care
S-o urmezi, cât ți-o fi ața!

ian. 2019

Durere

Părinții care își îngroapă un copil
cu el îngroapă și o parte
din sufletul lor.

Acea parte de suflet
care știa să râdă.
Și sufletul rămâne mutilat.

Și rana nu se-nchide,
ea doare, sângerează
la fiecare dor.

Târziu, când printre oameni,
acei părinți revin,
ei par normali,

Dar nu mai râd.
Ei doar zâmbesc timid
și sufletul lor plânge!

aug. 2017

Celei plecate

Adrianei

Tu ai plecat
dar depărtarea dintre noi
s-a ars,
Te simt aici și plâng.
De-atâtea lacrimi,
iarba din preajmă
s-a uscat.
Păsările
cântă doar
cântece
funebre
Veneai în vise des,
plecat-ai și de-acolo
.....
Și eu sunt mort!

sept.2018

Al patrulea gând

Impersonală ființă mama
de sacrul egoism familial înstăpânită.
Străină de vreun gând
întors asupra ei cu teama
urmării de neprevăzut,
pentru familia ce și-o dorește fericită.
Oricâți copii ea ar avea
e mamă pentru toți la fel
la fel simte durerea fiecărui
tristețea unuia o doare ca pe el

iulie, 2018

Al cincilea gând

(Despre moară)

M-aș fi dus din nou la moară
să mă văd iar copil mic
și să fie iarăși vară
să n-am grija de nimic

Să privesc iazul și câmpul
flori în iarbă și-n salcâmi ciorchine,
tril de păsări ce se-ngână
cu zumzetul de albine

Să mai stau pe puntea morii
cu picioarele în apă
și să vină morărița
să mă-mbie c-o scovardă

Tu te-ai dus nană Savetă
și-oi pleca și eu curând
de-aș putea ți-aș da de veste,
când oi fi și eu la rând!

april. 2019

Al șaselea gând

Din bivol, bivol răsare
Ori mai mic ori unul mare
Dintr-un șoim, nu iese țarcă
Din ghindă, nu naște salcă

Din maimuță, om n-a fost
Darwin a gândit-o prost
Dintr-un om, tot om se naște
Nu un bivol care paște

Omul care din om crește
Seamănă celei ce-l naște
Seamănă și tatălui
Dar nu are mintea lui!

Puiul, cel din om născut,
Are un bagaj de minte,
Nu de la părinți făcut,
Ci din alt om, dinainte!

10 mai 2019

Al șaptelea gând (Geneză)

„Părinții” spun că în Adam avem sorgintea.
Că șapte mii de ani s-au scurs de-atunci.
Dar ce să facem cu dovezile de oseminte,
De oameni trăitori cu mii de mii de ani mai
înainte?
Biblia ne spune că Dumnezeu făcut-a lumea
În cinci zile. În a șasea făcu omul.
Dar câți secolii ori milenii a avut atunci o zi?
Și pământul fost-a încă înainte de-acea dată,⁴
Cum se spune în geneză?
(întrebări ... sau ipoteză!)
El întinde miazănoapte deasupra locului vid
Și spânzură-ntreg pământul pe nimicul lui nimic⁵

Fost-au oare-aduși evreii, la anul când zice Moise?
Ființe mai evoluate, de prin alte constelații,
Pronie de Țiitor,
Din ei să se poată naște, oamenilor Salvator?
Dar big-bangul de-nceput, cum a fost el controlat?
Că puzderia de stele are-un drum prea regulat,
Fără-abateri, fără greș!
Un proiect făcut de Unul, Creator de univers!

mai 2019

⁴Psalm 89:4, Geneza1: 6-8

⁵Iov 26:7

Al optulea gând

(Melancolie)

Mi-am retras sufletul în propriu-i mormânt
Să mă pot înțelege cu mine,
Doar ploaia-n stropi repezi, se aude cum vine
E taină în odaie, este taină și-n gând,
Încerc să-nțeleg ce sunt eu pe pământ.

Uneori, ca în momentul morții,
Eul nostru se detașează de trup
Își privește mormântul tăcut
Văzînd într-o clipă ce a fost din ce-a vrut:
Și cam nimic n-a fost din planul făcut
Doar o trăire a Karmei pregătite,
Înțelept sau prost, în viețile anterior trăite.

Nu eu trăiesc, ci eu ce-am fost atunci
Trăieșteurgiunit în mine-o nouă viață!
Dar ști-voi oare să mă fac mai bun,
Să împlinesc a Ziditorului porunci?

mai, 2019

Al nouălea gând

De-ar fi la om doar pura ignoranță,
Prin informare și-ar mai umple golul.
Dar dacă-i stăpînit de virusul prostiei
Nu scapi de el nici de-i închizi ocolul

Iar de e pus în jilț, în vreo dregătorie,
Se dă boier, se face acru
El prezidează suveran,
Căci este incapabil să-și vad-a lui prostie!

mai, 2019

Al zecelea gând

Doamne,
Când am fost mai mic de-o șchioapă,
De m-ai fi pus s-aleg între secure, plug și cal
N-aș fi știut să-ți spun ce vreau, fără trădare.
Atunci când m-am făcut mai mare,
Pentru condei,
Eu le-am lăsat pe cele trei.

Tu m-ai trimis în lumea asta mare
Cu un talant, să vezi ce pot.
Și iată-mă-s la cap de pod.
De-am înmulțit ori îngropat, Talantul Tău,
Să-ți dau răspuns, eu nu-s în stare, Stăpânul meu!
.....
Căci n-am cântarul Judecății Tale!

mart. 2019

Dragostea?

Un vânt de primăvară
O boare cu fior
Mă-nțeapă-n toată ființa
Celulele mă dor
Și simt iar o povară
Chiar dacă nu-s fecior.
Unde-ai fost până acum dragoste?
Aproape te-am uitat.

.....

Beție,
De aroma ei,
De privirea ei,
De căldura ei.
Mai caldă decât primăvara!

2 mai 2019

Doamna R

E o poveste dedemult, cu tatonări și așteptări,
Cu studieri și încercări, și cu doriri și cu cedări.
El, tânărul cel doritor de a femeilor iubiri.
Ea, cea dorită, ce-l înghițea din ochi,
Și-l măcina din șale,
Și-l ascundea între-a ei pulpe
Cu farmecele sale.
Că nici Baudelaire, când se gândea
La ale lui metamorfoze cu vampiri,
N-a-nchipuit așa ceva:
Cu sânii tari ca piatra, cu buze-așa de moi.
Ca șarpele zvârlit pe un jăratec
Se-ncolăcea de seara până-n zori
.....
Dar focul ce iscase între ei
A fost ca bruma cea de toamnă,
A fost gândirea ei de doamnă
N-a fost răspunsul unui dor.
Ci, dânsa, să mai aibă „unul”,
În palmaresul ei socotitor. *sept. 2018*

Telefonul amintirilor

Un telefon: Aloo?...

-Alo, daa?

Un prieten ...? ... de undeva, de când? Exact nu știu.

Mi-aduc aminte un nume.

Știu că am fost cândva, într-acele loc anume,

Cu ei, cu ele și... cu ea. Daa... cu ea!

A fost atunci! De ce atuncea doar?

Cine-a greșit?

Cine-a trădat?

Cine a plâns?

.....

Și anii au trecut

Oare-am știut ce a-nsemnat **momentul**?...

Și să alegem trenul?

.....

S-a dus!

sept. 2018

Domnișoarei M

Ți-am spus că ești frumoasă
Și ai tăcut.
Ți-am spus că-mi place părul tău
Și n-ai crezut.
Ți-am spus c-ai ochi de mură,
Tu i-ai închis.
Când buzele ți-am lăudat
Tu ai zâmbit.
Ți-am spus că te doresc
și m-ai iubit!
Ți-am spus că te iubesc
.....
Și ai fugit!

sept. 2018

Izvor

De ai fi fost izvorul de sub piatră
Să beau din tine numai eu,
Cu fiecare picătură care-o beu
Să-ntineresc, să nu mor niciodată.

Dar tu-ai rămas așa...o fată
De care să n-am parte niciodată
Izvorul curge-ntruna cu susuru-i domol

.....
Rămas-a doar dorința ...și-un izvor

april. 2019

Cântarul

Când focul arde molcom
Iar sus pe cer cresc pui de lună
Și-n creuzet se limpezesc,
Faptele, dintr-o viață,
Găsi-voi oare-o faptă bună,
Pentru butonieră?
Și după ce cântar să îndrăznesc,
Ce faptă pun în față?

feb. 2019

Încrederea

Dintre puține
ființe
ce au trecut
prin mine
Și-au disecat
Lăuntru-mi,
Tu ai fost una
Care a spus:
Eu cred în tine!

feb. 2019

Mă doare orice vorbă aspră

Mă doare orice vorbă aspră
Cât orișice cuvânt urât
Mi se oprește vorba-n gât
Și minții i se sparge o fereastră.

Doamne, Tu ne-ai dat gândul și cuvânt
Ne-ai dat și lege să le folosim
Să știm că socoteală dăm din plin
De orice vorbă spusă și de orice gând.

Mai bună este deci tăcerea
Și înfrânarea vorbeii spusă-n vânt
E bine deci de zece ori să taci
Iar când vorbești,
Vorba, să o spui întâi în gând!

Degeaba crezi că ești bătrân
Și ai înțelepciune,
Cel tânăr spune că pe toate le cunoaște
Mult mai bine.

Veni-va vremea, chiar și pentru el
Să înțeleagă c-ai avut dreptate
Că studiile și nici internetul
Nu dau înțelepciunea vieții-adevărate!

mai, 2019

Dor de ducă

Chiar de părul mi-a albit,
tânăr sufletu-a rămas
Îmi iau calul după gât
și-l încalec să mă duc
peste deal, peste imaș.
Vreau s-o iau de la-nceput.
Să mă duc peste coline,
peste-o vale, peste-un deal
să mă las condus de cal
el îmi știe dorul bine,
știe bine ce-i cu mine.
Știe-mi gândul, știe-mi dorul,
știe că-i deschis zăvorul!
Doamne, gândul ăsta-i vis
și eu tânăr nu mai mi-s.
Nu mai vreau să fiu ce-am fost,
de la capăt s-o apuc,
nu mai vreau și n-are rost!
Am trăit cât Tu mi-ai dat
și-am avut ce-am apucat.
M-am lăsat cam dus cu gândul!

.....
Dar cu calul tot aș vrea
să mai trec să-mi văd trecutul,
să mai trec ... pe undeva!

april. 2019

Dor de multe

Doamne,
Iarăși m-a apucat dorul
mi-a venit iar să mă
duc
să mai văd iarăși
Hireadul
și să simt cum eram
prunc.

Multe-aș vrea să le văd maică
tot așa precum vă spun,
să fac țevi pentru suveică,
să mă uit la fete-n sân.
Prunc mai mare, bun la toate.
Când e grâul de tăiat,
la cosit și la legat,
Seara când se simte boarea
Să mă duc la fete-n sat.
Aș intra în joc cu una,
și s-o-nvârt așa cum știu
să mă țină minte-o viață
cum și eu în minte-o țiu.
Doamne, ăsta-i vis de-o noapte
Știu că asta nu se poate.
Lasă-mă dar ca acum!
.....
De-mi răspunzi la rugăciune
Să-mi dai, Doamne, un cal bun!

april, 2019

Calea Luntrei

A-nverzit iar Calea Luntrei
Și pădurea-i verde toată,
Ies bunicii și cu pruncii
Să se plimbe laolaltă.

Că duminica-i răgazul
Cînd te bucuri de natură,
Și-ascuți păsărilor cântul
Ori pui o frăguță-n gură.

De-acolo din Calea Luntrei,
De la Piatra Mățului,
Vezi Gorgana și Bobeasa
Și curgerea Crișului

Luntrea nu mai este-acuma
Este-n locul ei o punte
Ce leagă munte de munte
Dar cînd nu era nici luntre,
Omul, ca să nu se ude
Se urca pe catalige.

Mai spre seară, cînd nepoții și bunicii
Se întorc încet spre casă
Locul lor, pe Calea Luntrei
Pentru-ndrăgostiți îl lasă!

april, 2019

Timpul

În pruncie
O lună pare-o veșnicie
Și ceasurile unei zile
Par o mie!

.....
Dar vine vremea
Când ești verde și-n putere,
Timpul fuge, nu-ți ajunge
Ziua-ntreagă,
Noaptea-ntreagă.
Pentru-o dragă,
Pentru-avere,
Pentru o altă plăcere,
Pentru toate câte-ai vrea,
Să le săvârșești în ea.

.....
Vine-o vreme
Când și noaptea,
De-ai lucra
Și tot nu-ajunge.
Să-implinești ce-ai vrea.

.....
Dar nu timpul fuge,
Timpul tău se scurge!

april. 2019

Certuri

**„Nunta de aur este cea
mai impresionantă
dovadă de toleranță!”**
...„De ce mi-ai jurat
solemn
Pe icoanele de lemn
Și-ai promis lui
Dumnezeu
C-ai să mă iubești mereu,
Când tu ne-ai mințit la fel
Și pe mine și pe El?”⁶

-De ce-mi spui „dragul meu”,
Dacă tu mă urăști?
De ce-mi spui „iubitule”,
Dacă nu mă iubești?
De ce?
De ce?
-Nu vezi că-mbătrânești?
Taci!

nov.2018

⁶ Ion Minulescu, *Versuri*, Editura pentru Literatură, 1969, pag. 295

Gânduri târzii

*„În dorinți încep zgârcit să fiu, /Te-am trăit sau te-am visat
doar viață? Parcă pe un cal trandafiriu
Vesel galopai de dimineață.” Esenin*

Gânduri târzii

Doamne, la Tine, o zi este ca o mie de ani.
Dar la mine ... Oare eu am trăit ori am visat?
Ce-a fost real și ce-a fost vis?
Și-o fi fost scris drumul cel scurt?
Tu mi l-ai dat? eu l-am făcut?
Eu nu vreau să Te supăr, Doamne,
Dar a fost scurt, a fost o clipă.
Un vis din care m-am trezit ...Bătrân!
Cu doruri, cu păreri de rău,
Puține-au fost păreri de bine,
Păreri au fost și clipele senine.

Mi-e dor de mama și de tata, de tinerețe și iubiri,
De-ortacii mei cei din junie.
Mi-e dor de casa părintească, de drumurile din pruncie.
Mi-e dor de caii cei frumoși
Din curtea casei, de la tata, pe care vara, uneori
În sărbători,
Mergeam să-i spăl în Criș, la apă mare.
Se bucurau și ei că scapă de transpirație și sare.
Și-acuma, când am obosit
Când vrerea mi s-a ostoit,
După așa de multe toamne,
Mi-e dor de Tine Doamne! nov.2018

V. Povești

Trenul

Trenul spre ziua de mâine nu mai circulă.
L-au stricat. Șinele le-au vândut la fier vechi. Ei,
... să se-mbogățească.
Pe ele au cumpărat o Culă Oltenească.
Locomotiva au transformat-o în lei putere
și-n proprie avere.

Mai du-te tu, de vrei, cu trenul
Sau rămâi cu gândul la ziua de ieri,
Visând la trenuri și la cai putere, care
Te vor duce, cu viteză mare spre ziua de mâine.

.....
Și cu biletul gratis, că-i ziua de votare!

25 mai 2019

La Ciupercă

La Hunedoara, sus pe deal,
frumos prin așezare,
era Ciuperca, un local,
deschis spre larg, în zare.
Pe vremea fânului cosit,
când izul ierbii te îmbată,
urcam cu un sărbătorit
sus la terasa lăudată.
Se încheia o perioadă de școală printre laminoare
și am ieșit la sărbătoare în fân cosit, peste
ponoare.
Sașa veni cu o pălincă de Bontăști,
aduse una și Cotoc, de pe la Leasa.
Cherescu-aduse de la Dunăre
șalău, un somn și mai mulți crape,
aproape plină, plasa.
Și bucătarul șef îi puse pe grătar,
iar lângă ei ... așa, ca să ne-ajungă,
mai puse mititei și fleici și niște șuncă
și-aduse și borcanul cu muștar.
Și am cântat tot ce știam din studenție.
Cântat-am populare și romane,
că se mirau vecinii de la mese
de-așa adunătură de studenți,
sus la ciupercărie!
Când noi tăceam, un cor de greieri
Cântau în noapte, cu al lor refren
și-o vrajă ne umplea simțirea

cu iz de fân, cu pace și polen.
Când orologiul miezul nopții bate
s-au ridicat mesenii să plece-n altă parte.
Dar noi, cei doisprezece, rămas-am mai departe.
Am comandat s-avem de toate
și-un ospătar plătit-am să mai stea,
cu noi, cât dumnealui socoate.
De la distanță ne priveau „cu drag”
cei doi milițieni din prag.
Temutu-s-au de vreun scandal,
în toiul nopții sus pe deal?

Atunci când vocile au obosit
Tudose s-a urcat pe masă
să ne recite-n glasu-i răgușit
Din „Moartea căprioarei”. Când încheia Tudose:
„Mănânc și plâng.Mănânc”
ne-a prins melancolia, pe unii dintre noi,
plângeau milițienii și greieri-n trifoi

Dar timpul nu ne iartă și trenurile pleacă.
Am coborât spre gară la ceasurile patru.
Plecat-am din Simeria pe-un drum
ce astăzi nu mai este, pe calea cea dințată,
(ce-apoi au demontat-o),
spre Subcetate, la Porțile de Fier,
apoi la Caransebeș și de acolo
la Reșița ne-am dus, la alte laminoare,
la alte mari furnale și fabrici de motoare,
ca până la examen, pe toate să le știm...
Dorit-am, dinadinsul, buni ingineri să fim!

april. 2019

Moartea

...„zilele anilor noștri sunt șaptezeci
de ani. Iar de vor fi în putere,
optzeci de ani și ce este mai mult
decât aceștia, osteneală și durere.”

Ps. 89, 10-11

A venit aseară moartea-n sat,
a venit la o plimbare, așa ca la piață.
Avea nevoie, pentru hrană, de-o viață,
de tânăr ori bătrân, de fată ori băiat.

În primăvară-a fost și l-a luat pe Mădru.
Acuma... cam de-o vârstă, mai suntem doi,
și dacă ordin are ca să ne ia pe noi,
voi fi eu primul pe care-l ia, ori poate
Pătru?

Anii s-au dus, se-apropie optzeci.
Au fost și „telegrame”: dureri și operații,
dar tot mai credem c-om trăi cât alții,
să trecem binișor de nouăzeci.

De ce-or fi buni atâția ani,
când după noi rămâne vidul?
Și nici bravade n-am făcut ca-n Cidul!⁷
Doar să ne depănăm amarul sub castani!

febr. 2019

⁷ Personaj legendar, din sec. XII, în luptele spaniolilor cu maurii. Operă cu același nume, de Pierre Corneille.

Sfetnicul și moartea

A fost pe undeva un mare împărat
Care un sfetnic de încredere avea
Și sfetnicul acesta mulți prieteni și-a aflat
Că prieten chiar și moartea îi era

Îi spuse moartea într-o zi, pe înserat,
-Mâine la ceasu-acesta am ordin să te duc
Și sfetnicu-ngrozit o noapte-ntreag-a judecat
Cum poate să se-ascundă de-al morții negru trup.

Să fugă, să se-ascundă, acesta îi fu gândul.
Se duse la-mpăratul să-i ceară să-l ajute,
Să-i dea din herghelie un bidiviu,
Calul cel mai puternic și mai iute.

În ziua următoare, la al cocoșilor cântat,
Sfetnicul îngrozit că moartea viața-i cere,
Gonit-a fără preget zi lungă, ne-ncetat,

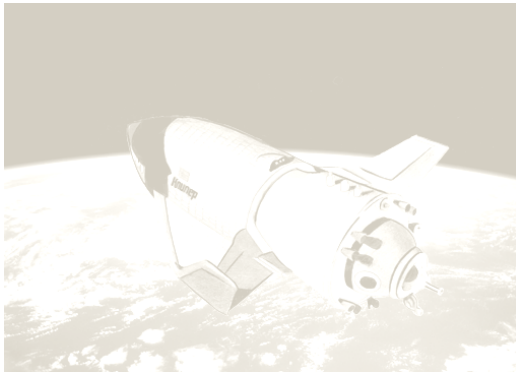
Și calul făcut spume se-opri fără putere.

Ieșise din împărăție, la marginea unei păduri
Se-oprise sfetnicul, gândind c-acolo, în neguri,
Nici moartea n-are să-l mai afle.Dar deodată,
Dintre arbori, râzând în hohote, ființa neagră se arată:

-Măi prietene crezut-am că n-ai să poți ajunge,
Că ordin eu primit-am aici să te aștept.
Îți mulțumesc, deci, c-ai venit!
Și rogu-te te-așează cu mâinile pe piept!

Gândit-a sfetnicul atuncea, cu mintea de pe urmă
Că printre stele moartea nu l-ar mai fi găsit
C-ar fi putut la NASA să ceară o rachetă,
Dar moartea îi răspunde:
-„De-acolo am venit”!

feb. 2018

Marița

Lui Minodora

Atât cât firul vieții i-a fost dat,
regină-a fost Marița
pe Măgura din sat.
O mână de femeie bună,
cu glasul trăgănat de zână.
Avut-a, ea, Marița și
bărbat,
cu numele de Petru
și Crai i-au zis în sat.
Dar și porecla „Ce faci Petre”
spre supărare i-a rămas,
că satu-ntreg, nu știm cum a aflat,
atunci când Petru, noaptea-n pat,
el, „datoria”nu-și făcea,
era-ntrebat, de ea:
„Noa ce faci Petre...?”
.....
Apoi ea se scula la furcă!

Marița, ca avere, n-avea nimic în ladă.⁸
Doar un ciopor de capre-avea,
pe Măgură ea le hrănea
cu iarbă și cu muguri
și vara, pe căldură
și iarna, pe zăpadă

⁸ Lada de zestre

Viața ei cea lină,
senină-a fost și în cântări.
Iar doina cea bătrână
se auzea departe-n patru zări.

Țăranii, de pe câmp,
îi ascultau cântarea ei duioasă
și mai ușoară le era
chiar truda de la coasă.
Ca semn al trecerii prin lume,
după Marița a rămas în sat
filosofia celui mulțumit
cu starea în care soarta l-a lăsat :
„- Am fost la târg și doi iezi am vândut,
am plătit darea⁹ și treaba mi-am făcut.
Mai am și bani și brânză am de dat.
Muncesc eu mult dar și avut¹⁰ am din destul
Și zic mulțam la Cel ce-a dat!

.....
Marița nu-i, cântare nu-i
și Măgura-i a nimănu!

aug. 2017

⁹ Impozitul

¹⁰ Avere, agoniseală

Cerșetorul și polițistul

Un loc obișnuit, aglomerat,
o intersecție într-un oraș.
Un cerșetor la colț, cu haine vechi, curat,
cu părul alb și barbă iar șapca pusă jos.
Pomană nu cerea dar dacă-n șapcă
era să-i cad-un ban, el mulțumea!

.....
Un polițist, din când în când,
un ban îi mai scăpa în șapcă.

Și-a fost să se-nmulțească crimele în cartier.
Iar lumea speriată, cu degetu-arăta poliția.
Ea este vinovată că nu-i prins criminalul,
Se-ocupă de afaceri și nu de datoria sa!

Se-oprește polițistul la cerșetor: „ascultă nene,
te rog să mă ajuți, tu ești aici în stradă,
o cameră de veghe este nimic, pe lângă ce vezi tu.
N-am somn, sunt huiduit de-o lume-ntreagă,
spune-mi ce vezi, ce nu-i obișnuit?”

„- Eu școală n-am, nici nu-s doctor,
dar vreau să-ți spun că din popor,
șazeci la sută sunt bolnavi de paranoia.”

„- Cum așa?”

„- Din cei șazeci, vreo patruzeci
se poartă ca normalii.

Dar douăzeci sunt cei periculoși. Ei ne conduc!
Lor de le spui și le arăți că albu-i alb și negru-i negru,
ei nu te cred, ei vor dovezi,

caută-n legi, dicționare, cer și juriști, consilieri
și-ți dovedesc că nu e alb și nu e negru
și cer ca lege să se facă, pentru culoarea gri.
Așa le place lor și de le zici că-i alb
Ei zic că-i gri, iar de le zici că-i negru, n-ai
dovezi.

- Așa o fi măi nene
dar criminalul, criminalul căutat, eu, cum să-l văd?
- Un ins la patruzeci de ani,
bine-mbrăcat și cu mustață,
un om normal, poate bolnav de paranoia
și uneori, ca din senin, exclamă cu tristețe
„ce frumusețe, ce frumusețe!”
- Unde-l găesc?
- Când din tramvai coboară, spre splai se duce,
poate-n parc. Mai mult nu știu.
M-aș bucura s-aud că l-ați găsit pe criminal
și l-ați prins viu!

Și l-au aflat, când criminalul a găsit în parc
„o frumusețe, ce frumusețe!”, a fost salvată
de polițiști.

Morala: Măturătorul străzii vede mai multe găuri
în asfalt și mucuri de țigară, decât acel cu
școală.

Și cel ce știe să privească, mai multe vede
decât un polițist.

(fie, deci, vorba între noi,
de-atuncea sunt „informatori”!)

nov 2017

Crăciunul

Cuvântul „brad”, din aramaică tradus,
Înseamnă „Fiule coboară”¹¹!
Adus la noi, din alte țări, (nu prea demult),
acest simbol, legat de cedru, (un pinaceu și el),
Cu-a lui coroană
în formă de triunghi, la dogmatişti, înseamnă chiar
Sfânta Treime, cea unită în ființă
și întreită în Persoană.

¹¹ Bar-fiu, yardh-a coborâ, la imperativ-rad-coboară. Împreună:
fiule coboară

Pătrundem, aşadar, în înţelesul cel dogmatic
al sărbătorii de Crăciun. Căci şi „crăciun” e un
cuvânt

Ce-nseamnă „a chema de pe pământ”¹².

Iar „Moş”, de la „moşe”- cel care mântuieşte.

Trei legături cu limba vechi-testamentară

Legate de Crăciun şi de credinţă.

Şi osebite de petreceri ori fastul din „afară”,

de luxul cel cu falsă strălucire care,

pe Adevăr orbeşte.

Când colindăm cu „Leru-i Doamne”

Să ne gândim că-nseamnă „Păstorul meu”

Iar „linu-i lin” are corespondentul „noapte”¹³

O noapte lină-n care, se naşte Dumnezeu.

dec. 2018

¹² Qara-a chema, ciun-cu înţeles dublu: stânga sau pământ=a
chema de pe pământ.

¹³ Lyn-a înnopta, în ebraică. Leroy este o formă cu sufix şi
prefix, la cazul dativ a cuvântului ro-e(h)-păstor. Chiar dacă nu-i
melodios colindul meu la acest Crăciun, am ales între plăcere şi
explicaţia, doar a câtorva cuvinte cu legături în limba vechi-
testamentară, pentru a înţelege că datinile (tradiţiile) noastre nu
au legătura doar cu laicul ci au şi puternice legături religioase,
mult mai vechi decât stăpânirea aureliană, de la care, greşit ni se
explica provenienţa refrenului leri-i ler. Informaţiile sunt luate
din lucrarea **Vechiul Testament-izvor spiritual al limbii
române**, autor *pr.prof.univ.dr.Emilian Corniţescu*, editura
Meteor Press, Bucureşti, 2016

Paștile

Un zvon de clopot suie spre vestire
și se-ntărește până peste munți.
Se-aude toaca sus la mănăstire
bătută de monahi cu albe frunți.

Veniți români la Înviere
să înviem și noi cu El,
să credem și noi c-a-nviat
și-a fost văzut de toată firea.
Altfel, zadarnică-i speranța
Și nu-i niciunde mântuirea!
Veniți să pregustăm
din simbolu-nvierii,
din pînea cea sfințită și cu vin.
Și să ne-mbrățișăm ca frații,
să ne iubim chiar și dușmanii,
că doar prin El ne mântuim.

Transmiteți știrea peste sat
Hristos a înviat!
Adevărat, a înviat!

29 april. 2019

Sărbători I

În bazar, e o nebuloasă,
o lume pestriță,
un frison de comă,
înghesuală de exod, apocaliptic!
Cărnuri sângerânde,
pădure de cărnați,
varză acră, murături, băuturi și
vânzători ciudați.
Muzici băloase.
Observații obscene,
de client pilit.
Noroi.
Miros de țuică proastă
și de porc pârlit.....
Prea multă lăcomie și fast sărăcăcios!
Se naște întrebarea: unde-i sărbătoarea
și ce-o fi de folos?

dec. 2017

Sărbători II

Nașterea Domnului și Învierea Lui
Prilej de îmbuibare și petreceri.
Cheful autohton, euforie, toate
anunță prezența sărbătorilor însemnate.
Dimensiunea comunitară e sporită și nu în zadar.
Se-adună-n sărbători copiii cu copiii lor,
Jubilația are prestigiu aproape sacramental.
Participă cu toții încă din ajun,
pentru câteva zile, la un crez comun.

Din păcate antireligiozitatea se poartă cu panaș,
alergică la orice mențiune a sacralului
chiar și la sate, nu doar la oraș:
Tinerii n-au întrebări,
pentru ei religia este un capitol închis
pe care niciodată nu l-au deschis,
nici măcar din scrupul intelectual.
(tema aceasta este ceva banal).

Tipul acesta de om este împotriva oricărei religii,
forme de manifestare,
simboluri, icoane, apă sfințită, rugăciuni
ori minuni.

Există și un alt tip de om care
ne vorbește patetic despre neam,
despre credința omului simplu, țăran,
despre Hristos și despre Înviere.

Dar în semidoctismul lui manipulează
cu emfază și plăcere,
locuri comune ale retoricii naționale,
cu câteva citate personale
ori prost asimilate.

În vorbirea-i fără de smerenie,
vorbitorul, vorbește cu păcate,
arată „ce știe”, dar se vede
că el nu crede!

Și între-aceste stări, parcă, e preferabil
cheful cinstit al omului de rând
care mai crede în biserici ori chipuri din icoane
și mai spune, din când în când
„iartă-ne Doamne!” *mai, 2018*

Ursul I

(Poveste adevărată din anul 1935¹⁴)

Marcu Dărău, sătean din satul Tisa, într-o sâmbătă dimineața a plecat de pe Dealul din Mijloc spre târgul Hălmagiului. Drumul său cobora spre Valea Iugii. Acolo i-a ieșit ursul în cale. Cum calea era strâmtă și loc de ocolire nu era, ursul l-a luat în brațe. După îmbrățișare și o strângere cam tare, ce i-o fi spus Marcu, ursului la ureche și ce i-o fi făcut nu știm. Știm doar că ursul l-a lăsat la pământ ca pe o cârpă. Se mai știe că după această întâmplare, Marcu n-a mai fost în stare de nimic. A zăcut toată vara ca să-și refacă oasele fărâmate de urs.

După întâmplare sătenii au vrut să-i spună ursului că a ieșit din hatul lui. Să plece grabnic către munte altfel o să-l prindă și o să îl pună să joace de sărbători. Cu câinii și vânătorii satului și tare multă larmă pe urma lui, ursul s-a făcut nevăzut. Unii zic că ursului i-a părut rău pentru Marcu și acesta ar fi fost motivul dispariției sale!

sept. 2017

¹⁴ Întâmplare povestită de învățătorul Ioan Arpaș, din satul Tisa,

Ursul II

După Carolina Ilica

S-au adunat sătenii
să facă poteră-n pădure, să prindă ursul,
dar nu ca să-l omoare, doar să-l pedepsească
pentru intrarea lui în „zona omenească”
Au dus copoi să-l înconjoare,
dus-au câini de ai ce latră
și cățeii să-l abată,
dulăi răi la el să bată
și cățele ca să-l mintă,
câini mai mari care să-l prindă.

Spuneau unii oameni că l-au văzut pe urs,
mergea tăcut pe Valea Iugii-n sus.
După atâta zarvă
se pare că ursu-a priceput
că oamenii nu vor să-l omoare
ci doar să-i spună
să se retragă-n hatul său
acolo sus, peste ponoare.

sept. 2017

Monumentul I

Se spune¹⁵ că în China există un cimitir în care își are mormântul un viteaz împărat al lor, mort în luptă, după trădarea sa de către un apropiat al său. Dar acel împărat nu a fost pus singur în acel cimitir, ci la picioarele sale a fost îngropat trădătorul său. Și fiecare are monumentul lui, astfel ca timpul să nu-i despartă și oamenii să-i vadă mereu împreună, să-i descopere și să-și spună părerea. Și aceasta se întâmplă zilnic, motiv pentru care, îngrijitorii cimitirului acoperă zilnic, cu folie, monumentul trădătorului, pentru ca scuipatul chinezilor să nu-i strice efigia.

Autorul acestei povești se întreabă dacă nu ar fi utile și la noi câteva statui, măcar pentru marii trădători. Primul ar putea fi Bicilis, trădătorul lui Decebal și al locului din râul sub a cărui albie a fost ascuns aurul dacilor. Următorul ar fi Anton Granca, călăul cu roata, din Sebeș-Alba care a zdrobit „artistic” trupurile celor trei martiri transilvani Horea, Cloșca și Crișan.

Doamne (zic eu) și câți trădători are țara aceasta, chiar dacă nu se va face un cimitir –muzeu cu aceste gunoaie ale neamului românesc, măcar niște statui, în marile centre ale țării să se ridice. Ar mai avea și bieții românași unde să-și descarce plămâni, nu tot pe trotuarele țării.

Revenind la Anton Granca trebuie spus că pentru munca depusă cu roata, la fărâmare trupurilor celor trei frunțași ai răscoalei, el a devenit un slujbaş al instituției imperiale și în consecință și-a cerut simbria, nu una mică ci una cu care putea să-și cumpere șapte boi, în târgul de la Cioara.

Granca, a demonstrat că poți să faci orice atunci când ai acoperirea cu ștampilele stăpânirii și nu trebuie să răspunzi de ce faci. Poți să fii cu sufletul împăcat și chiar să ceri o leafă grasă pentru cele înfăptuite!

sept. 2017

¹⁵ Teofil Bradea, *Daniil Cel Trist și Mic*, Edit Piatra seacă, Oradea, 2016, pag 365

Monumentul II

*„Pentru plăcerea stăpânirii/Și slava meseriei de călău
Călăii loveau rar și rău, / La trei minute și precis
S-audă asistența /sunetul osului ucis”*

Călăii cei din Alba au refuzat masacrul
Poate n-aveau știința și arta de spectacol
Ori poate să fi fost ceva mai omenoși
Venit-a Anton Grancea cu asistenți-i ciolănoși
Acesta știa lovi cu artă, să fie chinul mare
Și asistența să o ridice în picioare.
Era convins că face lucrarea la stăpâni
Nici nu voia să-i știe pe cei trei rumâni.
Se-mpotriva și morții, ținându-i în viață
Cu apa aruncată din găleată peste față.
Stăpânii să vadă la condamnați,
Că suferința-i mare, uciderea-i cu artă
Iar pentru ostenala-i cerea o bună plată.

Grancea a fost călăul sebeșan
Ce scos-a componenta sacră din cotidian
Și ne-a lăsat ca moștenire roata de călău
Așa că, drept ar fi să aibă „monumentul” său!

sept. 2017

Albinuța și trântorul

Soarele primăverii trezit-a stupul
Și-albinele ieșit-au la lucrare,
În covorul cel de flori, pe care câmpul
Le-a crescut, parcă, la întâmplare.
Dintre-albine-ajunse una lângă trântor,
Un imberb născut de douăzeci de zile
Pregătit de fecundare, care se rotea în zbor
Lângă-albina, cea cu mijlocu-i subțire
Insistent, făcu-i el curte albinuței
Până o ameți, în zborul ei,
O cuprinse pe la spate și-o-nțepă, prea bine
Și așa ajunse albinuța-mamă de albine.
Partenogeneză este fenomenul de care mă ocup
Prin care trântorul se naște
O taină-a firii este și aceea:
Din ouăle depuse de femelă,
Nefecundate de mascul,
Se naște-un tată de regină și de stup.
Trântorul murit-a sigur, după clipa cu pricina
Da-mplinitu-și-a menirea: a dat stupului regina.¹⁶

11 mai 2019

¹⁶ Am ocolit puțin adevărul: pregătirea reginei în stup, dansul nuptial și fecundarea multiplă

„E și umbra-ntruchipare a nimicului din lună”,
(zice Blaga, ... Altfel sună spusa lui!)

Luna

Enigmatică regină, părăsită și vădană,
Strălucind pe boltă, urcă-ncet ca o codană.
Își respectă cărăruia, impasibilă în mers,
Știe că-i stăpâna nopții, într-al nostru univers.

După lună, starea noastră, se schimbă cu a ei stare
De e goală ori e plină, galbenă ori roșă tare,
Ori se-apropie de astre prea mult, parc-ar face glume
Starea ei agită-ntr-una, apa mărilor din lume.

Umbrele își schimbă-ntr-una, când subțire, când rotundă
Taciturnă ca o mută, își poartă secretu-n umbră.
Spionând de mii de ani, lumea toată, noaptea toată
Și nemulțumită-n urmă, ... știe că e spionată.

Și-a primit pe rând spionii, nu se știe ce-a simțit,
Au aflat ei multe cele, dar nimic despre iubit.
Au aflat, la ea acasă, că e fără de culoare
Și se pune-n umbră mitul: c-a fost fată iubitoare.

2 mai 2019

Praf și țărână

„Totu-i al meu, spuse praful”¹⁷

Din pământul ce -a fost la Geneză
Luă Dumnezeu cu mâna
Praful -țărâna.
Om a făcut, dându-i suflare de viață
Iar mai târziu, pentru neascultare,
Primi Adam a lui pedeapsă:
În țărâna din geneză să se-ntoarcă¹⁸ ...
Zice Iov, în tragedia-i: „El m-a sfârâmat,
M-a luat de ceafă și m-a făcut Praf”¹⁹ ...
Din praful cosmic, aglutinat-au stele
Și din ciocnirea dintre ele,
Pulberea de stele, pământul îl presară
În fiecare seară, cu hrană minerală...
Din praf, după cum socot,
Arheologii, istoria lumii, o scot...
Personajele de basm, povestitorii,
Din praf le scot, precum se-nalță norii...
„Ca din praf” ies îngerii și vedenii, ...
Ies lumi paralele, și duhuri și Iele...!
Praful și vântul, au sculptat pământul.
„Toate-s praf, lumea-i cum este
Și ca dânsa suntem noi”
Praf va fi de toate cele și de oameni și de boi²⁰
iun, 2020

¹⁷ Peter Huchel, *Mormântul lui Odiseu*

¹⁸ Geneza, 8:19

¹⁹ Iov, 16:12

²⁰ Ecleeziastul, 7, 9-20

Cătălina

(cântec)

Ești așa frumoasă tare
Mintea mi-ai oprit-o-n cale,
Soarele stă-n loc pe cer
Este-ndrăgostit și el.

Cătălino, buze dulci
Vin-la mine să te culci
Că nu te-oi pune la lucru,
Te-oi ține să-ți admir trupul

Te-oi ține în puf și bine
N-a trăi alta ca tine
La gât ți-oi pune mărgele
De rubine și de stele
De perle și licurile
Iar la degete inele
Și tu de mi-i asculta
„Trântoră din tine-oi fa”.

mai. 2020

Motii

Pe cai mărunți
Vin moți peste munți
Pe sub lună și stele
Cu cercuri și ciubere

Cu banii puțini
Primiți în străini
Adună să aibă
Bucate la iarnă

Pruncii să și-i crească
Foamea să le-oprească
Cu pită amară
Până-n primăvară.

Apusenii-s plini de aur
Moțul trăiește că-i baur.
Cât o fi răbdând Tăria
Să ne-apese iobăgia?

mai. 2020

Toamnă și viscol

În asfințitul roș ca para
Se stinge seara
Cu dangăt de clopot
Și ploaie-n aprig ropot

Vântul întărâtat, cu sfadă
În mare hohot pleacă spre livadă
Îndoaie pomi, stârnește frunze
Sperie păsări în zbor spre cucuruze

Și heleșteul geme înduioșind văzduhul
Cu lacrimi grele plânge stuful
Și florile târzii se-nclină
Să nu le rupă de la rădăcină

Pădurea, în adâcu-i cântă
O doină tristă de alean
Iar papura prinde curajul
Să-i țină hangul cu aman

Fug ciorile-n zbor, roată, roată
Țipând cra-cra peste câmpia speriată
Că vine toamna, cu a ei cutumă
De umezeală frig și brumă

nov. 2019

Totul se repetă

Strămoșii au tăiat pădurea, de la râu
Făcut-au, loc de holde pentru grâu
Dar strănepoții s-au înstrăinat
Pădurea s-a obrăznicit și intră-n sat

Mlădițe de jugastru și de carpen
De ulm, chiar de stejar, fire de curpen,
Hățiș de rugi de mure ori măceș
Spini de porumbe, lăstari de pruni și de cireș

Se-ntind pe Fața Dealului, pe Strajă
La Cuciulat, Muncel ori Între-Ogașă
Se-ntinde-ncet, încet, pădurea până sus
Și ia-ncet locul celor ce s-au dus

În locul holdelor cu fânul necosit
Pădurea, neamurile și-a-ndesit
În locul satului cu oameni harnici
Bătrânii spun povești:...

„Cândva, au fost pe-aicea oameni falnici!”

iun. 2020

Pădurea ca o catedrală

Stejarii falnici împrejmuesc cărarea
Împreunându-și ramurile boltă
O catedrală pare-acum pădurea
Pătrunsă de lumină irizată, precum o catedrală gotă

Viețuitoarele slujesc spre cele patru zări
Și mulțumiri închină Ziditorului
Cu imnul lor de triluri și chemări
Pentru-adăposturi, hrană și apa izvorului

În ulmul falnic cânt-un grangur
Cu pene galbene-n lumina aurie
Părea o floare galbenă și vie
Ce înflorise dimineața-n ramur

Spun toate-acestea ca să știe
Cel care taie un copac
Că nu ucide doar copacul,
El a ucis o lume vie,
Șiruri de păsări din cuiburile lor,
O lume de insecte,
A ucis foșnetul de vânt,
Muzica crengilor sale
A ucis umbra călătorului obosit
A ucis amintirea copacului doborât

iun. 2020

Când n-oi mai fi

Când n-oi mai fi voi să mă fac pădure,
Una care să nu fie tăiată,
Pădure deasă, dar și cu rugii de
mure,
Așa precum pădurea Sfintei Vineri
Voi lăstări mereu prin muguri
tineri

Să nu mai fiu bătrân vreodată.
Pe la poale să crească frăguța și hribul
Izvorul să adape ursul și cerbul
Călătorul, la umbra mea, să se-mbete
Cu miros de rășină și cetini

În muzica-mi de fond cânta-vor păsări
Și boncănit de cerbi să mai aud
Iar noaptea cucuvăi să mă trezească,
Șoapte de drag și de alint s-ascult.

Când toamna vine în jeluit prelung de vânt,
Un cântec trist și tainic să vă cânt
Un cânt de despărțire cu fiori
Punctat de țipătul din șiruri de cocori.

iun. 2020

Dialogul paurelui cu holda

Stătea de vorbă într-o zi
Un paure cu holda lui:
-Eu te-am arat și semănat cu grâu roșcat
din soi ales cum altul nu-i,
aștept să văd la secerat de voi primi ce-am așteptat!
Se aplecă un spic pogan
și-ncepe molcom să-i vorbească,
așa cum omul nu credea, taman
pe limba lui cea păurească:
-Eu bobul cel roșcat de grâu
prin jertfa mea am înviat, cu rodul însutit
dar bag la socoteală că nu ești mulțumit,
că nu spre hrana-ți m-am jertfit
ci pentru-arginți, în târguială!
În timp ce hrana ta e proastă
eu mă transform în pastă
spre bere și alcool, pământul tău secătuiește
de-atâtea chimicale și nimeni nu se sinchisește
de lacrimile sale.
Iar tu mănânci pâine străină din aluaturi congelate
cu multe-adaosuri, să țină „proaspătă”,
o lună jumătate!

**....„Bunica ori mama, /n-o mai scot din cuptor,
Semănând cu arama, /ca pe moaște cu dulce miroso
Ce-nchipuie fața lui Domnu Hristos”²¹ sept.
2018**

²¹ Nichifor Crainic, *Mărturii din închisoare*, Edit. Floare
Albă de Colț, 2015 pag. 201(variantă)

Cânepa

Cânepa topită și uscată
Și bătută-n ciudă, cu năduf, într-o meliță crăpată,
Se preface-n fibră moale ce se cere pieptănată,
Ca o barbă de călugăr, până se face fuioare.
Din fuior se face firul, tors de fete-n șezătoare.

Mai târziu ajunge firul pe urzoi.
Pus de-o mândră pricepută, ca un arhitect stilist,
Ce-a gândit o țesătură:
Câte ițe-n urzitură, câte fire-n iț. Și-apoi:
Firele de bătătură, ce culoare, câte rânduri?
Toate gânduri înainte de urzoi.
Și se-ncepe țesătura, pe război.

Bârglele, ce spata țin,
Bat într-una bătătura în urzeală, de bumbac,
ori chiar de in.
Mâinile, parcă străine de gândire,
Dau cu spata și suveica
iar picioarele comandă, în neștire,
Ițele, ce dau modelul, țesăturii.

Gândul celei care țese, e departe,
Poate-n claca de-astă iarnă, ori poate la șezătoare,
La voinicul cu mustață, ori la prima seară-n care,
Ochii cei ca mura coaptă, i-au furat o sărutare.
Gândurile-aleargă-a valma, zilele se trec zorit,
Bârglele lovesc într-una,
Terminată-i țesătura
Și se trece la albit.
Vin neveste tinerele, ori fete de măritat,
Să bată cu maiu pânza, în șuvoaietele zăpezii,
ori la râul, de la margine de sat.

După ele vin copiii,
Unii mici, alții mai mari
Ei privesc pulpele roze,
Ale fetelor din vale
Și se-ntreabă curioși:
La picioare-așa frumoase,
Mai în sus, sub poale ude,
(Unde ochiul nu pătrunde)
Cine știe ce se-ascunde?

mart. 2018

O nuntă în Ardealul de demult I

Ar trebui să știți voi, cei mai tineri că-n vremea noastră, la nuntă nu erau soliști ori dansatori, aduși de-aiurea pe mare cheltuială, nici nu era această izvodeală.

La începutul nunții pe mese se puneă puțin vinars,²² niște colaci și câte-o ceapă. Să fie un îndemn și pentru băutură și pentru joc și-un început de voie bună. Dar tinerii, cei cu drăguțe-n sat, primeau, așa mai pe ascuns, de ele pregătită, ceapa tocată în salată cu sare, cu oțet și cu ulei, să simtă că și-acolo și ele sunt cu ei! La gazdele mai mari, pe lângă cele ce le-am spus se mai afla pe masă și slănină, să fie gâtul uns!

²² Răchie de prune

O nuntă în Ardealul de demult II

Era o nuntă, cu mire și mireasă
Și oameni mulți la sărbătoare.
Câți ani or fi de-atuncea oare
Și ce aveam întâi pe masă?

Câte-o butelcă plină
Cu mustul cel din prună,
Câte un colăcel și ceapă bună
Iar la avuți ²³și o bucată de slănină.

O torogoată și-un primaș zicând cu dibăcie
Treceau prin sat s-aducă nașii
Apoi cu mirii și alaiul plecau la cununie
Iar, în răstimp, cântau să joace toți nuntașii

Ori când nuntașii stau la mese,
Cântau să le-ntărâte pofta
De băutură
Și de bucate-alese.

Că socăcița²⁴ de la oale
Făcut-a lașca²⁵ cea galbină
Tocană de purcel și de găină
Apoi o oală mare cu sarmale

²³ Bogați

²⁴ Bucătăreasa

²⁵ Supă cu tăieței

Iar, mai târziu, plăcinta cea întinsă
Cu mere,
Cu liptari,²⁶
Dar, mai ales cu brânză.

Și între bunătățile gătite,
Nuntașii dădeau nunții, veselia,
Prin cântece ori strigături
Să-și verse focul inimii, ori bucuria.

Jocul miresei era plătit cu bani deajuns
Și trebuia-nvârtit de orice invitat.
Cei ce voiau, plăteau să joace repetat,
Și sărutau mireasa, pe ascuns!

Iar darurile pentru mire și mireasă
Erau grăite de un priceput²⁷, cu vorbă-
aleasă,
Cu spusă-n meșteșug, cu glume multe,
Pentru urechile deschise să le-asculte.

Așa era o nuntă, în satul de-altădată.
Nu din povești! Duminică-ncepea,
Iar marțea era terminată.
Cu muzica și marșul, se sfârșea.

nov. 2017

²⁶ Dulceață de prune

²⁷ Staroste, vornic, mincinos

VI. Aduceri aminte I

Aduceri aminte I

În tinerețe, când dorul fierbe-n vine
ca mustu-n doagele bătrâne,
scris-am și versuri,
acelora ce le-aș fi vrut, cu mine
să-mpart-a lor iubire,
în pat, ori în pădure,
pe malul mării, sau pe câmp,
ori printre rugi de mure.

.....

Și nu știu câtă dragoste
ori sărutări fierbinți,
ne trebuia să ostoim pornirea
cea moștenită din părinți!

aug, 2017

Aduceri aminte II

Părinte, spusu-mi-ai că bine nu-i
Să port eu grija altului!
Și mi-ai mai spus, țin minte bine,
Să port doar grija pentru mine!

Apoi mi-ai spus părinte bun
În lume răul să nu-l spun
Și chiar dac-ar putea să doară,
„Răul, pe loc, să-l las să moară!”

Și să-mi opresc din bârfă gura
Căci ea omoară precum ura
Iar ura s-o opresc din fașă
Din mintea mea să nu mai iasă.

Iar paza minții de n-o-nveți
în anii tinereții,
n-o cumperi de la târgoveți
în anii bătrâneții.

Sunt multe sfaturi și cuvinte
ce ni le spune un părinte
Dar și mai mulți copii văzui
Ce n-au nărav²⁸ de sfatul lui

april.2019

²⁸ Nărav-aici cu sens de obicei

Domnișoarei C

... „N-a fost decât ce nu se poate
spune
Decât cu ochii-nchiși și pe-nnoptat
În ritmul unui început de rugăciune
Pentru iertarea primului păcat!”²⁹

Ne-am cunoscut, cred, la o nuntă
Mi-ai spus că ești din satul
mirelui,

De-acolo de sub munte,
Crescută chiar la poala codrului.

Și mi-ai plăcut.
Cu fața ta senină ca o floare
Și zâmbetul neprefăcut,
Cu ochii verzi, și tenul colorat de soare

Mlădie-n mersu-ți, șerpoaică la iubit
Tu, inima mi-ai cucerit-o.
Anii ne-au despărțit, ori poate „alta”.
Eu un student boboc, tu încă liceancă.

.....
Când ne-am reîntâlnit, așa a vrut soarta,
Tu aveai pereche, eu eram cu alta!

nov.2018

²⁹ Ion Minulescu, *opus citat*, pag. 205

Pe viu

La filarmonică de mergi
Auzi, pe viu, cum se pronunță notele întregi.
Auzi, pe viu, cum instrumentele
le-adună și se naște melodia.
Într-o sală de concert e solidaritate manifestă,
cooperare la nivel de-orchestra.
Între dirijor, orchestră, scenă, sală
se ajunge la o bucurie reală.

Sutele de spectatori împărtășesc
ca pe-un efluviu, bucuria muzicii, **pe viu.**

Pe viu simți armonia zecilor de partituri
cântate separat de zecile de instrumente
supuse fără de crâcnire doar dirijorului.
(când am ieșit din sală, „**morală ascultării**”
chiar a murit, **pe viu**)

La teatru, poți să vezi actorii, **pe viu.**

Pe viu auzi și replici și trăiești, alături de actori,
viața cea trăită, pe scenă, ca-n viață.

Femeia ta, tu ți-o iubești **pe viu.**

Dar iubirea poate fi și altfel...decât pe viu!

nov. 2018

Lecția

(Unui nepot)

*... „Ascultă, privește și taci!
Ascultă să-nveți să vorbești,
Privește, să-nveți să clădești
Și taci, să-nțelegi ce să faci...
Ascultă, privește și taci!”³⁰*

-Unchiule,

Să ști că inginerul Mocotreanu, la școală,
Preda lecția mai bine decât tine!

-Te cred, nepoate, dacă-mi spui ceva,
Cât de puțin, din cele ce le-ai învățat
Așa de bine, de la domnul Mocotreanu.

-Păi vezi, nu pot să-ți spun!

Tu desenai și făceai schițe despre motoare,
Principii de funcționare,
Iar Mocotreanu ne povestea despre șefi,
Despre bancuri, chiar despre „un fel de ...
domnișoare”!

.....

-Ei, vezi tu măi nepoate,

E drept că dascălia-i har Divin,
Dar dacă n-ai fundație la casă
Nu vom putea clădi pereții.

Putem atâta doar,
De fete să mai povestim!

nov. 2018

³⁰ Ion Minulescu, op. citat, pag. 250

La mort

La moartea lui Giorgiuț Cotoc,
unul din cei patru feciori ai lui Macavei!

*...„Acolo-n Transilvania, în satul meu,
voi fi purtat de alții într-o seară
și așezat pe deal în țintirim
adăugat la neamul de sub țară”³¹*

Trebuie să fie tare greu
Pământul peste pieptul său
Și poate s-a aflat aceasta, într-un fel,
Că oamenii se roagă afară
„Să-i fie țărâna ușoară!”
Și tot așa s-o fi știrit
Ce Dumnezeu i-a hotărât,
În urmă când l-a cercetat
Pentru păcat necugetat.
De-aceea și noi ne rugăm
Cu focul să nu-l certe
Și zicem toți la priveghiat
Un **„Dumnezeu să-l ierte!”**

³¹Ioan Alexandru, *Imnele Transilvaniei*, Edit. Cartea Românească, 1978, pag.252

Cât fost-ai tu de bun, zic eu!
Alții zic, poate, c-ai fost rău.
Oricum ai fost, cu tine,
S-a-mpuținat și neamul tău.
De azi te numeri între-ai tăi,
De sub pământ.
Acolo-i satul cel mai mare
Cu toate datinile sale!
„Acolo” ne vom bucura de revedere
Și ne vom întâlni „cu toate cele”,
Trăite-aici ...Bune și rele!
Veni-va vremea să te-ntorci,
Să vezi și rodul semințelor ce-ai semănat
Și să îndrepti, ce-n viața asta ai stricat.
Ne vom mai întâlni și-aici, peste o vreme?
Poate!
Dar rânduiala firii este,
Pe-acest pământ, când revenim,
Să nu ne recunoaștem.

oct. 2019

Trestiile

Cele mai mari șoptitoare sunt ele
Trestiile.
Fie că-s mici și ușoare, ori înalte și grele,
Neconținut vorbesc între ele:
Mamă cu fată, soră cu soră,
Soț cu soție, soacră cu noră,
Șușotesc, moșmonesc și gomonesc
Nu se ceartă, nu se iartă,
Își spun oful, șopotesc.
Seara, când se simte briza, râd
Și-n râs se răcoresc.
Noaptea se compățimesc
De picioare mereu ude.
Dimineața, își înseninează fața,
În albastru-verzuliu. Vor să ia culoarea mării,
Ori a zării-n răsărit.
Se-nroșesc, parcă timide, să-și arate-a lor iubire
Soarelui, cel mult dorit,
Ce din mare se arată ca un mire! sept. 2018

Macii

Sunt roșii ca sângele cel viu
În mijlocul pâinii de-un an
Doamne, s-au îmbinat pâine și sânge
E trupul Tău întreg în lan!

aug. 2019

Copacul de strajă

*„Fără copaci nu există pădure
Fără pădure, copacul, este doar un pom”*

Sunt pomul de la marginea pădurii
Mă bucur de soare și-mi văd propria umbră
Ascult foșnetul frunzelor mele
Și-mi simt starea de spirit, îmi trăiesc bucuria
Și, uneori, melancolia.

Dar simt și starea surorii pădure
Îi ascult geamătul și suspinul
Îi ascult certurile, pentru raza de soare.
Văd ce pădurea nu vede
Pe cei ce merg să se-ascundă
În desișul ei de frunză verde,
Pe cei ce se apropie să-și aline din dor.
Și privesc cu scârbă cozile de topor.

.....
În curând voi rămâne să-mi plâng
Singurătatea! *ian. 2019*

Dor

Dor de-o vară, dor de izvor
dor de-o seară, dor de ea
dor de ducă, dor de ponor
de ce-a fost cândva.
Dor de plecare, de munte și de mare,
de copilărie și de ce n-a fost să fie,
dor de voi, dor de noi doi.
Dor de părinți și bunici
dor de noi, copii mici.
Dor de moară și de covată,
de pâinea coaptă pe vatră.
Dor de prieteni și de tinerețe,
de zilele fără tristețe,
de zilele fără de grijă
de vremea porumbului cules cu grijă.
Dor de toamna cu lumină lină
și de pâinea bună ori „amară”
ce-o mâncam la mine-n țară,
dor de vale și de deal,
de satul meu din Ardeal.
Dor de frunză și de iarbă,
dor de floarea cea de nalbă,
de firicelul de apă ce curgea pe vale-odată.
Dor dedemult când luam tinerețe cu-mprumut.
Dor de vară, de cântecul de seară,
dor de țară, greu din cale-afară.
Dor de dor, atâta dor, foc mistuitor,
dor fără leac, de omul drag.

mart. 2019

Doină I

„Boii mei când aud doina ară țarina și moina”
cântec

Doină cântată de bărbat, ca o litanie, la plug
Să tragă mai bine boii la jug.
Doină cântată încet, la focul din spuză
Potera să n-auză.
Doină cântată pe frunză, doină de dor
Doină cântată cu solzul de pește
De haiducul cu nouă neveste.
Doină cântată pe fluier,
De joc cu foc și cu șuier.
Doină pe caval,
Dusă de ciobani, de la șes la deal.
Doină cântată pe vale, cu amar,
De om din Ardeal.
Doină cântată pe nai
De Olteni, despre-un crai.
Doină de cătănie și război,
Izvodită-n Moldova la noi.
Doină cântată cu noduri, ca pe la Lăpuș.
Doină cântată cu plânsul în gît de amar și urât.
Doină trăgănată ca pe la Bihor,
Cântată de-o fată uscată de dor.
Doină cântată din deal, peste sat,
După cel plecat.
Doină de-alean, doină de dor,
Doină cu foc mistuitor,
Doină, doină,
Doină..... dec.2017

Doină II³²

*„Inimă nu știe lumea /Câte ai și câte ști,
Câte doruri adunate, /Nu le poți mărturisi”* Populară

Mai înainte de a ști de pocăință
Și mărturisirea nu era-n credință,
Când inima nu încăpea durerea
Omul o deșerta strigând, cântând,
Așa cum îi era puterea
Acele vremuri, mult prea depărtate,
A fost prea greu să fie cercetate
S-ar fi aflat că „Horea lungă” maramureșană
Se-ntinde-n zona depărtată-algeriană
Cu sensuri înrudite în graiuri celto-irlandeze
Ori în persane, sunt fapte dovedite
Nu doar ipoteze!³³

Doină doină de n-ai fi

³² Doina cunoscută la noi ca: horea lungă; horea frunzei; horea trăgănată; horea în glas; horea cu noduri; cântec de jale; cântec lung; cântec de ducă; cântec de codru etc.

³³ Fără să fi cunoscut documentarul de mai jos, eu am intuit doina ca o spovedanie, o mărturisire pentru vindecarea inimii. Nu de mult am descoperit, pe internet, studiul prof. Anca Cociș, de la Universitatea din Oradea „Contribuții la Studiul Doinei Românești” publicat în Sesiunea de comunicări Qvo-vadis arta” 26-27 mai 2010, care scoate în evidență, pe baza unei bibliografii serioase, vechimea doinei și înrudirea ei în spațiul euro-asiatic. Demonstrațiile prof. Grigore Leșe făcute practic, cu profesioniști în gen, pe o arie de răspândire a acestui gen muzical, nebănuită până atunci la noi, au încă o mărturie în studiul citat mai sus (I.Cotoc)

Eu nu m-aş mai spovedi
Că mă spovedesc la vânt
Să pot trăi pe pământ
Şi mă spovedesc la lună
La soruţa mea cea bună
Şi mă spovedesc la soare
Ca la fratele mai mare

Din inima preaplină ies afară
Mărturisirile de dor de sat, de ţară :

*„Satule grădină mândră
Tu mi-ai dat multă osândă”
„Eu mă duc codrul rămâne
Plânge frunza după mine”
„Mamă inima mi-i arsă
De când am plecat de-acasă”*

Nu-i în lume patimă /Să nu stea la inimă
Şi când dă în foc şi pară /Din inimă iese-afară :

*„Care om n-are pe nime
De urât s-ar duce-n lume”
„Rău ca omul nu-i niciunul
Unde-s doi, te vinde unul”
„Câte rele-s pe sub lună
Toate la mine se-adună”
„Mândră Floare, nume mândru
Tot la tine mi-s cu gândul”
„Inimă putregăcioasă
Ce să-ţi dau să fii voioasă”
„Dragu-mi mândră de tine
Când te văd încinsă bine”
„Măria neichi Mărie*

*Cât de dragă-mi ești tu mie”
„De dor mândră și de drag
Ți-am scris numele pe prag”*

Doine de război și oaste
S-au cântat cu vai și plâns
În toate satele noastre :

*„Arză-te focu război /Ai luat pruncii de la
noi”*

*„Ioane, Ioane, gurița mă doare
Tot strigând Ioane”*

*„Frunză verde ca iarba /Tună drace-n ce-i
tuna”*

Și temele-s în trecut spuse,
Cele mai multe nu-s cuprinse
Dar gândul meu a fost de stimă
Pentru toți păstrătorii de doina cea străbună
Și tare mult m-aș bucura
Pe marii doinitori dac-aș putea acum
În doina mea cu numele să-i pun
Un monument imens al lor să fie
Și doinele din țară, acolo, să se scrie!
Doină, doină,
doină...

aug. 2020

Versuri de Sergiu Cipariu

In memoriam

„Numim doină, doina care se rostește
Dar mai dulce și mai sfântă și mai aprigă, fierbinte
Plâns ascuns al Mamei Dace, este doina ce se tace
Și prin veac se ține minte

.....
Când baladă, când colindă, /Când doinind de dor și jele
Cântecul, la noi în tindă, /Și-a luat lumini din stele
Și-a pornit așa... pe vale, /Unduind precum izvorul,
Ori pân-la mândruța-n cale, /Ori unde-aștepta feciorul
Când de dor, când de răscoală, /Când de pace și de luptă
Cântecul ne-a legănat în poală, /Viața noastră ne-nteruptă
Zis din fluier sau din strună, /Zis din frunză sau din gură,
Cântul nației străbune, /E dulceață și arsură
Îl avem și el ne are, /Raza lui bine cuvântă
Acest spațiu de mioare, /Unde râul-ramul cântă.

.....
Mereu ne-ntoarcem înspre frumusețe
Și ne-adăpăm seninul sufletesc
Cu tinerețea fără bătrânețe,
A cântecului nostru românesc
Și ascultăm smeriți ca-n rugăciune
O doină, o baladă, un colind
Simțim atunci când dorul ne apasă
C-am fost și suntem din acest pământ
Și iar ne-ntoarcem către frumusețe,
Să umplem sufletul cu har ceresc,
Cu tinerețea fără bătrânețe.
A cântecului nostru românesc ” ian 2020

Doină III

Durutul tăcut,
Plânsul sec și mut,
Urâtul în pat,
Iubitul plecat,
Dragostea ascunsă,
Durerea nespasă,
Copiii furați,
Feciori ne-ngropați,
Dragoste mințită,
Fată nenuntită,
Sărăcie cruntă,
Prunci înfometați,
Părinții plecați.
Toate prinse-n doine
Și în rugăciuni,
Mâini spre cer întinse,
Speranță-n minuni!

ian. 2020

Roata morii

(Modestie I)

... „*Glasul morilor
de apă să-l ascuți
...Ore-ntregi și zile-
ntregi, să-l cunoști,
să-l înțelegi, Să-l
înveți pe
dinafară.Și să-l*

*cânți și tu cu apa Și să-l cânti și tu cu vântul, căci e
glasu-n care CântulPlămădește-ndestularea!”³⁴*

Cât de frumoasă-i roata morii
Cu nesfârșitul se compară
Coboară-n apă, nu se-oprește
Se-nvârte și când iese-afară

Vorbește-n mersu-i doar cu sine
Nu strigă, nu se lamentează
De are ofuri, de-i e bine
În mersu-i maiestos, arareori oftează

E împăcată chiar cu soarta lumii
Și nu cârtește pentru locul său
Cât curge apa, ea se mișcă
Și-I mulțumește-n gând lui Dumnezeu...
Și nici nu-i pasă de ce mai zic unii,
Ea face pâinea pentru gura lumii! oct. 2018

³⁴ Ion Minulescu, *op. citat*, pag. 92

VII. Visare

Visare I

Visez uneori, parcă aş fi cal,
Mi-ar plăcea să alerg
Peste dealuri şi lunci
Să sar peste bolovani şi copaci.
Mă imaginez cu un Făt Frumos
În spate,
Apoi cu tava de jăratec înainte.
Că nu am voie să beau apă,
Mi se aduce găleata cu lapte
Dulce,
De iapă.

mai. 2019

Visare II

*...„Nu sunt nimic
din ce-aș putea fi
pe pământ
...Nu sunt decât un
snop de vorbe bune
Ce-aștept un cititor
cinstit să mă răzbune*

*Să mă arate lumii cine sunt! ... Sunt un volum ce n-
are titlu încă, deși există-n mine tipărit!”³⁵*

Nu știu cum, într-o noapte-n vis am văzut
că un cal năzdrăvan m-am făcut.
Vedeam cum din oasele-mi albe,
fosforescente
au crescut picioare de cal,
transparente.
Iar ochi-mi crescut-au roșii, parcă de jar,
eram noul Icar.
Din oasele mâinilor crescut-au aripi
și mă îndreptam în zbor către cer,
cu aripi și pene din oasele mele.
Nu din ceară, ce pier!

Ce să fac eu în cer?
Când și pe pământ sunt doar
un biet om stingher!

mai. 2019

³⁵ Ion Minulescu, *opus citat*, pag. 191

Visare III

Am murit, în vis, și ceva m-a împins în sus,
ieșeam din groapă fără copârșeu.
Mi se părea că dormeam chiar pe iarba
și iarba mă ridica pe vârful ei în sus
ca pe un pat plutitor.
Ori, poate, un nor.
Ajunsesem aproape de cer
și citeam un ziar
în care scria că am murit.
Dar data au scris-o greșit.
Și mai scria acolo că soacra mea
m-a dezlogodit.
Dar când?
Că eu nu eram logodit
În nedumerirea mea am ajuns sub cer,
un cer înșorit,
trupul meu era subțire, subțire
și scorodit.
Nu-mi plăcea visul și voiam să mă trezesc
dar corpul meu eteric umbla aiurit.
Când corpu-mi s-a întors, speriat,
mi-am adus aminte vorba bunicii
pentru ciudatele vise:
„Doamne, petreci-le
cu nopțile!”

mai. 2019

Visare IV

Pe malul Crișului Alb

Copil, sătul de bălăceală
și de nisipul cel încins
m-am așezat
la umbra unui plop.
Priveam la cerul cel întins
și-am adormit.
Visam că am crescut,
și că sunt mare, un om ajuns,
un om cu stare
și așezat la casa lui.
Dar care casă, care stare,
nu știu să spui!
Și mă trezește din visare
țigănalul trenului de seară,
la podul cel de fier.
Iar visul de mărire se destramă,
Învins de-o foame fără seamă,
Ce mă zorea flămând spre casă.
Ca pe un câine jigărit
Cu gândul la pastramă.

mai. 2019

Visare V

Pluteam undeva în văzduh
printre alte suflete, sfere de lumină,
ridicat de un gând,
de un vis, ca de o boare lină.
Stelele licăreau de parcă
se hârjoneau între ele.
Luna fugise pe alt tărâm,
nu era printre stele.
Jos, pădurea își supraveghea
animalele.
Iarba vorbea cu strămoșii
prin rădăcini.
O culoare caldă, gălbuie
învăluia totul.
Se simțea în acea lumină o adiere
de dragoste Einsteiniană.³⁶
Îți căutam sufletul și l-am zărit doar,
răspândea în juru-i raze de iubire
nepământească.
.....
Am zăbovit în lumea plină de iubire,
o clipă, ani sau cine știe.
Acolo timpul era clipă
sau poate veșnicie

mai. 2019

³⁶ $E = \text{iubire} \times c^2$ c reprezintă viteza luminii -
(din scrisoarea lui Einstein, către fiica sa Leiseri)

Visare VI

„Când sufletul este despărțit de corp, în somn, el își amintește trecutul, vede prezentul și prevede viitorul”

Marcus Tullius Cicero

Visat-am nopți la rând că eram iar student,
La alte studii decât în ciclul precedent.
De multe ori aceasta se-ntâmplă și-n ani de
bătrânețe
Cu oarecari muștrări de cuget pentru multele
absențe
Și gândul la examen iar îmi dădea fiori
Profesorul era necunoscut, adeseori
Aproape totdeauna visele sfârșeau incert
Cu întrebarea: încă o diplomă, înc-un carton inert?

Dar visele s-au transformat și iar mă văd student,
De data asta chiar în lumea viitoare,
În cer sau poate-n alte spații planetare
Și fără groaza de-a rămâne repetent
În săli cu spații transparente și lumină albă
Iar drept profesori erau ființe zâmbitoare
Cu bunătate radiind din a lor ființă caldă
Îmbrăcămintea lor era strălucitoare
Prezența era chiar o bucurie, o dorință
Și învățarea era simplă ca o consecință
Doar prin apartenența la sistemul fără nume
Iar scopul era descoperirea unor taine noi
Spre desăvârșirea cunoașterii în lume!

Aveam ideea vagă că cei mai buni dintre studenți
Se vor întoarce iarăși pe pământ
Unii șă-și ispășească încercările netrecute
Iar alții să îndrepte nedreptățile făcute

Nu mi-au rămas în minte formule ori discursuri
Ideile se transferau, în minți, prin raze de lumină
Iar înțelesul fizicii cuantice părea la îndemână,
Atenția era captată doar de ființele care țineau
excursuri

.....
La ora de trezire nu-mi aminteam nimic din
cursuri
Decât dorința ca-n noaptea următoare
Să fiu din nou student la școlile astrale!

dec. 2016

Ochii tăi

Când mă priveai, eram în cer,
era ca o străfulgerare
de trăsnet.
Apoi era întuneric,
căci ochii tăi
plecaseră.
Nu mai vedeam nimic în jur
nici pomii, nici frunzele
nici soarele.
Nu mai simțeam nimic
nici frigul, nici foamea.
Letargie totală.
Așteptam străfulgerarea
ochilor tăi!

mai. 2019

Lumi paralele

Aerul cuprinde-n el vedenii
din lumile astrale,
pe care ochiul nostru nu le vede.
Strămoșii noștri vin pe-aici,
din lumea paralelă.
Ei vor să vadă ce-a rămas
din duhul lor, peste pământ.
Si ce-a crescut din trupul lor de sub pământ.
Atenți să fim când călcăm iarba
iar floarea să n-o rupem,
Cu pioșenie să trecem și nu cu graba!
Căci ele cresc din seva străbunilor.

april. 2019

Dragoste târzie

M-a mușcat iubirea azi de față,
Și lumea s-a schimbat în jurul meu
Se-nvârte totul ca roata din piață
Pe cer apare un straniu curcubeu.

Și capul mi se-nvârte în neștire
În pieptu-mi simt o zbatere nebună
Zvâcnește-n el și cântec și simțire
Și mâinile se-ntind s-ajungă-n lună.

Iubirea râde ca o hoară
Și își înfinge colții mai adânc
Plăcere-ascunsă are să-mi vadă urmele pe față
Și să m-aducă-n starea să nu știu, râd sau
plâng.

april. 2019

VIII. Marea

Marea I

„Că și marea-i scoică-n ascultare
De vuietele Logosului sfânt”³⁷

Privesc la trupu-ți de zeiță egipteană
Ce-așteaptă-n malul mării răsăritul de soare.
Pare alt trup, când soarele își arată o geană
Decât cel de aseară, cu urme de nisip și sare

Privesc și eu uimit aproape, lângă tine,
Cum mirele zilei își arată făptura
Din genunele nopții, spre ziua ce vine,
Să dea lumină zilei, și lunii, să-i șteargă aura

Zbuciumul mării oprit pentru-o clipă,
Parcă se-nchină și ea mirelui său,
A fost clipa s-aud cum se-nfiripă
Zbuciumul lăuntrului meu.

Încă o noapte și încă o zi să mai fim împreună
Noaptea să fie lungă cât veacul care vine,
Ziua să fie măcar cât o lună,
O veșnicie să te am lângă mine!

aug. 2019

³⁷ Ioan Alexandru, *Imnele iubirii*, Ed Cartea Românească, 1983, pag. 135

Marea II

Aș vrea să mai stau lângă tine mare,
Să-ți mai ascult zbulciumul din adânc,
S-adun pe învelișu-mi soare și sare,
Întins pe nisip, să mă bucur precum un prunc.

Cum tot ce-i plăcut, mult nu ține,
Voi lua cu mine o scoică din adâncu-ți,
Ea-mi va aduce aminte de tine
Prin vuietul mării cântat, la ureche-mi.

aug. 2019

Marea III

„Marea, ...mai veche decât țărna cu o zi...”³⁸

Ca animalul după sare
Uscatul curge către mare.
Ca un copil spre mamă
Uscatul știe că doar marea-l cheamă.

Cu fiecare mădular al corpului,
În forma lui desfășurată,
Uscatul se lipește de apa cea sărată:
La Costinești ori la Mamaia, la Năvodari
În Filipine, la Borocay,
Pe Hanopu în Hawaii,
În Croația, la Zlatni Rat,
În Grecia, la Halikumas ori Halkidiki
Și iar ne-ntoarcem pe la noi
La Tuzla, Corbu ori la Vadu
Sau ne trimitem gândul la Capri...
Pământul recunoaște originea-i din apă
Prin țărmurile mării, prin plaje se adapă.
Și marea-l recunoaște și-l ocrotește
Ca o mamă,
Îl iubește,
Ba uneori îl ceartă, cu uragane și furtuni
Când uită să o bage-n seamă
Și îi nesocotește statutul ei de mamă
Că prea-i plin dedesubtul apei
De mofturile lui!

aug. 2019

³⁸ Ioan Alexandru, *Imnele iubirii*, pag. 137

Marea IV

*...„Marea, la
picioarele mele
dând din
valuri, din
șolduri, din
spume se
leagănă
nimfomană...”*
39

În amurg,
eu și tu la mal de mare
Un vis din care mi-au rămas
frânturi cu luciul mării
în apus de soare.
Și ochii tăi și păru-ți răvășit
de briza dinspre mare.
Aș vrea să mai rămân
un pic,
un pic oricât de mic,
cât un fir de nimic,
un minut, o zi mare
cât zilele toate.
.....
O veșnicie, dacă se poate

aug. 2019

³⁹ Carolina Ilica, *Din foc și din gheață*, Cartea
Românească, 2003, pag 160

IX. Aduceri aminte II

Demult, la Moneasa⁴⁰

Soției mele

Pârâul susură sub geam
Și dincolo de el pădurea,
În cameră, un pat bătrân
Pe pat, strujac umplut cu grijă
Și noi, pentru o zi sau două,
Chiar fără nici o grijă....
De fapt e mult și ce era,
Era de-ajuns zilei de azi
Să fim doar eu și ea.
O lună plină -și strecura
Lumina printre brazi.
Pe lângă cântecul de șipot, doar tăcere.
Eu, doar tăceam și tu visai.
Dar visul tău, de-atunci, nu mi l-ai spus
niciodată!

Măine, ...
Ne-am dus către Izoi,
De dimineața până seara.
Știam pădurea cea de fag, bătrână
Voiam s-o vadă ... domnișoara.
Pădurea nu era, erau doar trunchiuri
De fagi semeți, culcate la pământ,
Să le treci doar cu scara.
Aproape-am plâns pentru pădure!...
Astăzi seucid pădurile în toată țara!

sept. 2019

⁴⁰ Vara anului 1970

Plimbarea în parc

„De ce te-oi fi iubit, enigmă?”

Ne plimbam în parc
Eu și ea.
Dar nu vedeam parcul.
Nu ne vedeam nici pe noi,
Ne simțeam ... ne auzeam.
Îmi recita din Minulescu:
... cheia de la poarta verde,
eu știu c-ai să mă-nșeli chiar mâine
și alte versuri mai bătrâne.

.....
Înșiram cuvinte, poate și dorinți
Fantastice.

Ne ridicam plutind spre cer,
Spre zarea albastră
Pe simțirea ei, pe simțirea mea,
Pe iubirea noastră. *sept. 2019*

Dansul

Am desenat cu creta un romb pe podea
Să te-nvăț să dansezi valsul.
Pășește ușor
în cele patru colțuri desenate.
Unu, doi, trei, un doi trei,
pe vârfuri,
cu sfert de rotire, ...
și-apoi o melodie
cu Dunărea Albastră....
Un doi trei un doi trei, ...
ascultă ritmul.

.....
Corpu-ți se lăsa condus,
tot mai ușor, parcă pluteam.
Și melodia ne ducea
spre tot mai înalt,
până la cer.

.....
Dansul!

sept. 2019

Întoarcerea din excursie

Trei martori văzut-au ce s-a
petrecut:
Sus, luna și cerul cel bătrân

Jos, doar căpița cea de fân.

.....

În noaptea cea târzie,
din autocar,
ai vrut să te conduc spre casă,
la Leștioară.

De la șosea până în sat,
cărarea cea mai scurtă,
era peste ogoară.

Tu te-ai împiedecat de-un pai
și ai căzut lângă căpiță.

Am înțeles:

ai obosit și-ai vrea să stai
pentru-o guriță!

S-a încălzit fânul sub noi
Și am plecat, în grabă-apoi,

.....

Să nu ia foc căpița!

aug. 2019

Atitudine

... „*Oricine-ai fost, sau vei mai fi, sosirea celei
nechemate-Fie că-ți bate-n geam în zori de zi,
Fie că-ți intră-n casă-n miez de noapte-
Exact în clipa când ți-apare,
Doar te sărută și ... dispare!*”⁴¹

Am vrut să mă mai vadă oamenii în lume
și să-i mai văd și eu pe dânșii.
Nu pentru propria-mi persoană,
nici pentru-a mea însemnătate,
ci pentru sfârșitu-mi,
care este aproape.
Am mers la întâlniri,
ocazii cu pensionari,
colegi ori cunoscuți.
Am mers la-nmormântări
Ori chiar la nunți ...

De-mi pare rău că plec din lume?
Da, rău îmi pare,
căci multe-aș fi putut să le fac
mult mai bine.
Lucrat-am prea puțin,
chiar pentru sufletul din mine.
Dar n-aș vrea să mă-ntorc la capătul de jos,
nu vreau iar la-nceput.
Cred în Înviere
Și în iubirea lui Hristos! oct. 2019

⁴¹ Ion Minulescu, *op. citat*, pag. 276

Clipa din urmă

*...„Cea mai frumoasă moarte de pe lume
E să trăiești de-a pururi în urmași”*

La căpătâi în ceasul morții
nu sunt străini
și nici năimiți anume,
ci pruncii tăi cu pruncii lor,
doar copilași, ce-ți spun pe nume.
Acest tablou sublim e doar un dor,
a unui obosit de lumea hrăpăreață,
o-nchipuire ce trece ca un nor,
peste clipita ce desparte
moartea de viață. *oct. 2019*

Melancolie

*„...nu mai e mult, e doar puțin și nici atât, puținul
ăsta, noi nu-l știm, doar îl simțim..”*

Cum frunzele-ace îngălbenite,
toamna, cad din zadă,
cum în eter se pierd
acorduri de baladă,
toate se duc:
mamele și tații, prietenii și frații,
neamuri și oameni, amintiri și cântări,
nunți și botezuri, privegheri și-
ngropări ...S-au dus boii și caii, ...
caii... și câinii
și anii, ... și anii...
Au trecut sub pământ
satele și țărani.

oct. 2019

Sacralitate

*„...fiii de țărani
au îngrășat lutul cu sângele lor
să avem noi astăzi pâine și izvor...”*

N-am cunoscut acest cuvânt decât târziu
Dar înțelesul lui am început să-l știu
Încă de mic copil:
Pe mama să nu ți-o bârfești,
nici măcar în glumă,
bunicii să ți-i prețuiești,
precum pe sfinții din icoane,
nu scuipa-n blidul
care-ți ține de foame,
nu-ți bate-animalul
care-ți trage cocia,
respectă-ți și țara,
hotarul și glia!
Și multe alte „ziceri” mai fost-au spuse
să le-nvățăm, **în primii șapte ani**
și să le respectăm ca lucruri sacre.
.....
Mult mai târziu am înțeles
de ce-am ajuns, așa de mulți,
profani!

oct. 2019

Răgaz

De-atâta socializare
ajungi să fii un ins statistic.
Avem nevoie de-un **vaccin**,
cel **al singurătății**,
al construcției de sine,
să ne regăsim.
Și de-un **răgaz**, să-nlocuim
eficiența cu plăcerea,
plăcerea de recuperare
a identității.
Fără singurătate și răgaz
munca devine o pedeapsă,
un calvar.
Pedeapsa
păcatului
originar.

oct. 2019

Sensul vieții

O viață este fără sens
de n-ai măcar o întrebare
despre sensul ei.
Căci sensul vieții tale
nu este cel al turmei.
Zici că viața-ți n-are sens
iar înțeleptu-ți zice
„dă-i tu unul!”
Nu obosi în căutare,
de-l vei găsi rapid, nu-i sensul
vieții tale,
e doar un țel.
Târziu de-l vei găsi vei înțelege asta,
cât de-nțelept sau nu
ți-ai construit viața!

oct. 2019

Iubire

Iubirea noastră-i nebunie,
s-a-ndrăgostit de noi și casa,
zâmbeau pomii din curte,
pe sub frunze, pe sub glie.
Iubeam cu patimă și gând
cum se iubește-n lumea asta.
Când iubirea ți-e lumească
îți ajunge sufletul iubit,
dar când iubirea-ți este sacră
iubești tot universul zămislit....
Și nici nu ști că ești iubit

feb. 2019

Imn vinului bun

*„Oamenii sunt ca vinul: timpul îi acrește pe cei răi,
dar sporește calitățile celor buni!”* Cicero

Tu, singura ființă în stare lichidă, suplu, generos,
Tandru ori suav, delicat, viril și fin,
Ambigen, puternic, vioi și prietenos,
Cântatu-te-au poeții la cupa lor de vin.

Poți fi galben-pai ori galben auriu,
Galben verzui ori chiar chihlimbaniu,
Roșu-grena, violaceu sau roșu-purpuriu,
Ori roșu ca rubinul, poți fi cărămiziu.

Tu ești simțit și moale, flasc ori expresiv,
Rotund și svelt ori corpolent și greu,
Onctuos ori arzător și alteori chiar agresiv,
O lume-ntreagă de senzații, tu vinule, prieten al
meu.

Miros și arome, în zeci de nuanțe: de fân cosit,
Florale, de fructe, ori alte vegetale,
Rășină ori tămâie, smochine sau măr stafidit,
Prune uscate, anason, tutun ori scorțișoare.

Nu orice gură deschisă să te bea
Te ști privi, te ști gusta, te ști iubi,
Știe-aștepta să intre în ființa ta
Și-ntreaga-ți măreție s-o poată exprima!

1 ian. 2020

Armonie

„Numărul băutorilor ordinari este atât de mare, încât aproape toate gospodinele sunt convinse că varza acră și castraveții murați sunt bucatele vinului”

În gastronomie se știe
Mâncarea și cu vinul
Se-ajută reciproc, cu multă simpatie
Și gastronomul știe cum să nu provoace chinul.

La masă se pornește cu vinul sec spre dulce
De la cel slab spre vinul cel puternic
Se-ncepe cu vin tânăr, vinul bătrân la fine se aduce
Cunoscătorul ține seama, doar dacă nu-i nemernic

La vânat cu pană se cere un roșu cabernet.
La carnea cea de porc ori la brânzeturi fermentate,
Se asortează vinuri roșii de Segarcea, iar la desert
Muscatul Ottonel din Murfatlar ori Crăciunel, livrate

*„Când la masa mea beau vinul, Tămâios de Dealu-Mare
Eu, prin cea mai deasă ceață, văd cum soarele
răsare!...*

*Iar când beau, ca untdelemnul, un pahar de
Crâmpoșie*

Simt că lumea mi-a lăsat-o străbunicul drept moșie!”

ian. 2020

Câtă trudă

Între viti și vinicultură, se pare
Este o strânsă legătură
Căci niciunde în agricultură
Nu este o astfel de colaborare:
Viticultorul, în părinteasca lui oblăduire,
Cu suflet cald, cu multă trudă și cu dăruire,
Ca un părinte îngroapă via, o dezgroapă,
O stropește, o ciupește, copilește și o sapă.
Ca o mamă cu copilul, strugurele îl privește,
De când floarea-i cade, boaba cum îi crește.
Crește boaba și se coace și-i apare pe cojiță
Putregaiul nobil. Este vremea de cules,
De zdrobit, pus la budană și supravegheat la fiert
Când i s-a urât cu fiertul, trage-l într-un poloboc
Pritocește-l, la soroc
Și iar priveghează-l (tot cu grijă tare)
Până ce o crește mare.
Când s-a maturat și el, dă-i odihnă să se-șeze-n sticle,
Sticlele-n nisip culcate, într-o pivniță anume
Și mereu supravegheate, limpezite ca seninul.
Tremură **vinicultorul** până-și vede finul
Că primește nota, care-i dă nume!
Până-și vede bobul transformat licoare
Ce înmănunchiază razele de soare
Până când s-o scoate-n lume, cinstit ca un veteran,
Măria-sa Vinul, grea corvoadă-i pe țaran.
*„Când beau vin de viță sfântă, simt că prind puteri de
zeu
Și din rai aud cum cântă îngerii lui Dumnezeu”*

ian. 2020

Un weekend obișnuit

Întâi e gândul, apoi planul
mintea ți-e prinsă o săptămână, ori mai mult,
poate-i un gând, de întreg anul.
Pe urmă hotărăști,
te pregătești și faci bagaje,
călătoria-i lungă, procuri bilete,
locuri la hotel,
dai tihna cea din mână
pe himera cea din portofel.
De-i vorba de sfârșit de săptămână
plecăm cu o mașină.
O destinație de 500 de kilometri, dus-întors,
e ca nimic, față de ce ne-așteaptă:
muntele, pădurea, aerul și râul.
Ori marea cu plaja și pielea bronzată.
Refuzăm să-nțelegem că nu doar noi plecăm.
Pleacă sute, poate-o mie,
pleacă o-ntreagă gloată.
Pe drumul de dus, pe drumul de-ntors,
devine-aproape-o nebunie

La destinație nu-i ce-ai dorit.
Te-ntorci seara târziu, cu limba scoasă,
fizic istovit
secătuit de bani, și sufletește vlăguit!
.....
Mâine-n birou poți povesti
despre concediul „reușit”!

sept. 2019

Vechituri

*„Bătrânețe haine rele
n-ai cum să te scapi de ele.”
populară*

Hainele vechi, lumea le-aruncă,
sunt vechituri.
Bătrânii-mpovărați de ani,
sunt vechituri și prădători de bani.
Ei, înțelepții satului
azi, sunt povara statului,
sunt vechituri.

Ei cunosc vechimea lumii,
cunosc lungimea nopții
și-a somnului
cât colțul ierbii-n toamnă,
cunosc secretul întrebării
și binefacerea tăcerii,
iubesc răbdarea ca pe-o doamnă,
... dar ei...sunt vechituri.

Au fost ei altădată precum căpriorii
ori șoimi de înălțimi,
astăzi ei trăiesc
aventura lentorii,
.....
„sunt vechituri”!

feb. 2019

Mutații

*„va veni un moment, când veți înțelege că
limitele interioare sunt mai greu de depășit decât
limitele exterioare” C.Noica*

Ne-am dorit libertatea, dar n-a venit
libertatea așteptată,
ci una, din laboratoarele performanței
fabricată
Libertatea aceasta este mai grea
decât prizonieratul.
Tu nu te poți elibera de blocajul,
greu de trecut al firii tale.
În această libertate este greu
să-ți grădinărești viața,
nu te încurajează nici ambianța.

Nu se mai poate vorbi de o carieră „normală”.
observi în jur carierism, nepotism,
promovarea celor șmecheri, nu a celor cu școală.
Nu băieții capabili, serioși ajung la promovare
ci „băieții deștepți” cu „pila” cea mai mare.
Au apărut modele noi, funcționarii de firmă”,
cu două fețe, standardizați în limbajul
corporatist.

Mutații cordiali, ei n-au îndoieli n-au surprize,
n-au culoare, au „**gândire pozitivă**” și cinism.
Cum să trăiască un tânăr, în această dilemă,
ce dans trebuie să învețe pentru a trece
printre oameni de tarabă,

printre oamenii șpagă,
fițe și oamenii schemă?

„Gândirea pozitivă” îți omoară gândirea
normală.

Greu de crezut, dar unii au reușit și în
acest „iad”

cu răbdare, cu ambiție, fără egolatrie, cu
socoteală.

Unii ajung la sufocare, la disperare.

Societatea nu este pregătită pentru această
stare

de boală, pentru vindecare.

Cei care văd se sperie și pleacă,

dar oriunde pleacă dau peste

societatea corporatistă globalizată.

Și acolo, ca și aici ai nevoie de abilitățile de
actant,

**gândește pozitiv, transformă-te în
„mutant”!**

nov. 2019

Speranța

Nu speri fiindcă ai de ce,
ci fiindcă nu ai pentru ce.
Sperăm împotriva oricărei speranțe⁴²
și fără măsura unei cutezanțe.
Nu măsluim răul prin speranță:
frigul tot frig rămâne
și nu pretindem că e cald, ori că e bun.
nici azi, nici mâine.
Speranța nu este nătângă,
frigul e frig, dârdâi și bombăni
că n-ai o haină să te-ncingă
și rabzi și speri. Nu-ți faci iluzia
că frigu-i cald.
Dar nu disperi, ar fi păcat.
Păcat e să nu speri că poți să fii salvat.
Credința-n Dumnezeu a dispărut,
la disperat.
Când Speranța lumii s-a născut tot frig a fost.
Și-n adăpost
doar vitele-au suflat căldură.
Speranța Maicii n-a avut motiv și nici măsură.
Iar Dumnezeu a dat căldură-n frig
Și bucurie multă, răsplată la speranță,
dat-a la magi, pentru-ascultare,
și la păstori, pentru mirare.
Iar nouă, pentru cutezanța
de-a nu ne lepăda speranța. *dec. 2018*

⁴² N.T Romani 4/18

Continuitate

Plantez aici o ghindă.
Copacul care va răsări,
va purta numele meu.
Când va fi mare îmi va fi cruce.
Frunzele lui vor fi hainele mele,
crengile lui îmi vor fi oase,
mâini, ochi și urechi.
De gură nu am trebuință,
vântul va vorbi în locul meu
pentru cei care vor ști să asculte.
Ghindele copacului
vor fi gândurile mele!
.....
Și câți copaci și câte gânduri
vor mai naște din mine!

mai, 2019

În țintirim

Când am fost copil mic
Bunica m-a luat de mână,
am mers la cimitir și am plantat un cireș
împreună,
la căpătâiul bunicului,
aproape de cruce.
S-a înălțat cireșul și sub el,
cândva,
i s-a pus și bunicii o cruce.
Au putrezit crucile,
întâi a bunicului apoi a bunicii.
A rămas doar un cireș mare,
rămuros.
El ține minte că la umbra sa
Se odihnesc bunicii mei.
Grijuliu, cireșul, îi învește
prima dată cu alb, iar mai târziu cu roșu.
Așa simt și ei cum trec anotimpurile.

Când vom putrezi,
eu și cireșul...
în locul frunzelor de cireș
se-așterne uitarea!

oct. 2019

Noduri

Privită-a fost viața ca o continuare-n noduri.
Din nod în nod se crește
așa cum trestia pe baltă,
ori un copac, din ram în ram
se ajută spre-nălțare.
Săgeata spre înalt se-ndreaptă din cătare.
De la ursită mi s-a spus „Să crești mare!”
Și-am crescut.
Iar pe fuștelul umerilor mei
am pus sămânța ca să crescă
să se ridice ca pe-o scară,
spre lumina cea cerească, o odraslă.
Și nodurile se-nmulțesc.
Picior de copil, pe umeri de părinte
trebuie să ajungă acolo sus
în locul gândit mai dinainte,
unde le este menirea
unde le este gândul!

.....
Și de mai trebuie puțin
se umflă din pământ străbunii,
cei cu mustățe răsucite,
care s-au luptat cu hunii.
Vin să ne-ajute!

Dar nu se-ntâmplă-așa întotdeauna
și nodurile se mai frâng și
Universu-ntreg suspină.
Iar, sub pământ, bătrânii plâng! *nov.2019*

Satul meu

*„Un singur rost plinește graiul meu
Încerc să-l spun din nou mai cu tărie
Că neamul meu părinții din părinți
Cred în lumină și în veșnicie”⁴³*

Satul meu nu va pieri niciodată.
de-ar fi să piară lumea toată
și de nu va mai fi om pe ulițele lui,
vor avea grijă cei mulți de sub glie
în noapte să scoată fiecare o făclie.
Satul meu nu va pieri niciodată.
Când nici un om nu va mai fi
vor rămâne certurile de pe uliți,
strigătele mamelor după copii,
bocetele după cei care-au plecat.
Vor rămâne chiuiturile de la nunți,
datinile lăsate de strămoși și părinți,
vor rămâne zicerile de duh,
tainele toate ridicate-n văzduh.
Și când se crede
că nimic n-a mai rămas,
rămâne cântecul cucului
să-ndemne oamenii la coasă.
.....
Satul meu nu va pieri niciodată!

nov..2019

⁴³ Ioan Alexandru, *Imnele Transilvaniei*, pag. 212

De primăvară

Dragostea vine primăvara
când legea firii mișcă seva,
imperios se simte ceva:
pocnesc cămășile de frunze,
pe ram pocnesc bobocii
de la flori.

Bobocii roadelor se umflă-n pene,
simțirea lumii se-nfierbântă,
corul de păsări cântă-n toi,
mierla fugit-a cu-n mierloi,
pe deal se joacă mieii
printre oi.

Și dragostea, pe nesimțite,
renaște-n noi.

nov. 2019

Cucul

Aprilie, pe deal,
zi de Bunăvestire,
se-aude glas de cuc,

își intră primăvara-n fire.

Ce hâtră pasăre și asta,
stă șase zile cu nevasta.
Și o iubește-n felul lui,
atâta cât să-i scoată pui!

Dar cuculeana pui nu scoate
Nu-și face cuib, se ouă unde poate
În cuib la măcăleandru ori la vrabie
Să-i crească puii „mame de ocazie”

De când e cuc pe lume taina nu i-o știm
Când orice vietate de pui se îngrijește
Cucul nici cuib nu-și încropește
Și nici nu știe puiul cum se crește

În savana africană, la Sînt-Petru, pleacă iară.
Și la anul iarăși vine, mai stă pe la noi o vară.
Cheamă cucu-n răsărit, drag cu drag la întâlnit
Pe coasta cu florile, cântă doine fetele

Ascultați cum cântă cucii
„Vremea” fără contenire
Ca și cum ar bate ora
Celor prinși în nemurire! *april. 2020*

De toamnă

Frunzele ruginite aștern cărarea
Natura își leapădă verdele veșmânt
O lumină lină irizează zarea
În aer se simte o boare de vânt

Din livezi răzbate parfumul de mere
Pe cer, cocorii, se înșiră spre Bosfor
Rândunelele pleacă, stoluri, spre Dardanele
Șoarecii adună-n pământ hrană de zor

Țesături măestre de paing se-ntind peste câmp
Vestind că vremea de toamnă va să mai țină
Salcâmi și zarzări au scos flori contratimp
Trandafiri și dalii se mai întrec la culori în
grădină

Apa cea stranie a toamnei, bruma
Mai amână matineul său pentru o vreme
Din respect pentru spectacolul culorii de-acuma
Și mai ales, pentru crizanteme.

Dar vine brumar cu luna sa mare și plină
Ce fala și-o poartă
Pe bolta senină și plină de stele
Când pe firele ierbii urcă roua cea cristalină
Iar spre ziuă roua se face mantie albă
De apă moartă
Și florile toate se-nchid, parcă a jele

nov.2019

La întâlnirea de 10 ani

E greu s-admitem că simțim
nevoia să ne amintim
de-o profesoară.
La ce-ar mai folosi acum
o stare de melancolie
într-o doară?
Nu e mai bine să dansăm
și să uităm
de-o domnișoară
profesoară?
Putem uita dar nu ne lasă firea
căci domnișoara profesoară
și-a împlinit menirea.
Și chiar de nu ne amintim
de multe altele-nvățate cu folos,
„domnișoara” ne-a învățat
și acest dans frumos!

sept.2017

Podul nevăzut

Tu pe un mal al râului,
eu pe altul.
Ne privim doar.
Ne-ntâlnim în închipuire,
vorbim prin gânduri,
ne auzim prin dragoste.
Iubirea ne purta ochii
ce se căutau,
mâinile care doreau
simțirea.
Urechile tânjeau să-ți audă
vocea,
gura, să-ți sărute
buzele.

De multa noastră iubire
peste râu s-a întins un pod,
podul dragostei.

sept. 2017

Simțire

A spune că trăiești e una
dar vezi tu oare cum răsare luna,
simți oare cum se urcă roua pe firele de iarbă,
ascuți tu glasul nopții cu sunete de taină,
și te-nfiori când vântul mișcă
firele de nalbă?

Și vine dimineața
când tot ce-i viu se-nchină Ziditorului,
când luna-și cere scuze
că a văzut prea multe
și se retrage-ncet spre munte.
Zidirea toată se așteaptă
s-apară soarele-n caleașca zorilor.
Un imn de bucurie se simte că urcă
spre înălțimea norilor.
În tot ce-i viu,
prin cântecul de păsări,
prin zumzetul de-albine,
culorile de flori trezite-n lanul de trifoi,
în toate simți speranța
unei zile noi

sept. 2017

Nu mai știm să trăim

*Nu-i mare lucru-n lume de-mpunit
Decât s-ajungi pe deal măcar o dată
Când vântul încă tremură-n păiuș
Și roua-n iarbă încă nu-i zvântată⁴⁴*

Am uitat minunea unui apus de soare,
răcoarea amurgului, când regina nopții dă în floare,
mirosul florilor și al serii, licărirea stelelor.
Am uitat adâncimea nopții polare.
A dispărut timpul pentru taclale,
pentru prieteni.
A dispărut echilibrul igienic al lăuntrimii tale.
N-avem timp să privim
orizontul câmpiei, înălțimea amiezei,
miracolul ploii, ori al zăpezii
Nu mai știm s-ascultăm foșnetul frunzelor uscate
ori foșnetul pădurii, când vântul o bate.
Suntem grăbiți
și copleșiți de lehamite,
respirăm tot mai crispat.
Să ne oprim! Să demontăm momentul,
primejdia în care am intrat.
Ca noi au mai fost, n-au vrut să-l vadă
nici pe Dumnezeu, în lume când a umblat.

Pe Hristos n-au vrut să-l vadă
decât pe cruce înălțat!

sept. 2017

⁴⁴ Ioan Alexandru, *Imnele Transilvaniei*, pag. 167

Anormalitate

Astăzi, calitatea devine o deșertătură
Onoarea meseriei a intrat în derivă
Răspunderea devine o eschivă
Omul care făcea brânză
Este ministru la cultură!
Cu atâtea conduceri amorale
Am pierdut reflexele normale:
Funcționarul este agasat de petenți
Chelnerul, agasat de clienți
Instalatorul zice vin dar nu vine,
Zugravul pleacă fără să termine,
Gunoierii vor bacșiș să curețe bine.
O stare pe care n-o poți pricepe
Nu sunt fraieri câte țepe

Se nasc câteva întrebări pentru finală:
Mai este undeva mândria națională?
Mai simte cineva ardoare
pentru onoare?
În ziua de mâine
va mai fi cineva cu respectul de sine?

oct. 2019

Ascultare

*„Diamantele se șlefuiesc,
copiii se dojenesc”*

Doamne, Tu știi ce vrei să faci din mine!
Am așteptat o viață ca să aflu
ce știi să fac mai bine.
Și am aflat că pot să fac orice
dar nu știi să ascult de Tine

Deprinderile le-nvățăm de mici
de bunăvoie sau cu nuiua
ori cu plezneală de urzici

Dar ascultarea, ascultarea cum se-nvață,
cine astăzi mai ascultă-n viață?
Nu ascultăm de mamă,
nu ascultăm de tată,
nu ascultăm de școală niciodată,
nici de profesori, nici de legi,
nici de multe alte învățături.
Și nici de cele scrise în scripturi.
Dar de biserică cine-ascultă?

.....
Această libertate multă
și înțeasă cum nu se cuvine
ne-ndepărtează Doamne
și de Tine

oct. 2019

Mulțumesc

Îți mulțumesc Doamne
Pentru primăveri, pentru toamne,
Pentru tinerețea trăită,
Pentru viața greu încercată
Și pentru bătrânețea neașteptată.

Îți mulțumesc pentru ce am ajuns.
Îți mulțumesc pentru ce mi-ai ascuns
Și pentru ce nu mi-ai dat,
Pentru ce am aflat,
Pentru ce mi-ai lăsat.

Îți mulțumesc pentru amintirile
Pe care le-am păstrat,
Pentru puterile pe care mi le-ai dat,
Pentru nopțile și pentru toate zilele,
În care m-ai cercat.

Îți mulțumesc pentru tot ce-am văzut,
Pentru pădure și pentru izvor,
Pentru strămoși, pentru ce am făcut
Pentru nopți cu stele, pentru simțiri și dor,
Pentru flori și fluturi,
Și pentru spiritul scormonitor!

nov. 2019

Amiros

După Ioan Alexandru

Amiros de țară și de țărani
Amiros de balegă și de cărlani
Amiros de oaie și de șuncă
Amiros de-ndestulare după muncă.
Satu-ntreg trăiește-n amiros
Amiros care se schimbă cu folos
Amiros de toamnă și de brazdă-ntoarsă
Amiros de neaua albă și pufoasă
Sub care-nfrățește pâinea pentru-n an
Amiros de trudă de țaran
Amiros de primăvară-n vine
Când se zbenguie mieluții pe coline
Amiros de flori și de cireșe
Amiros de vară, de căldură
Și de trudă multă
Și de pâine nouă-n bătătură.

oct. 2017

Noi

*„...țara-n care-ai lor și ei, de-atâtea veacuri
plângeau fără să știe, de ce n-aveau
în gloata (lor) de „Noi”, un singur „Eu”,
de ce-n întreaga țară... trăiau atâți „Apostoli”
și nici un „Prometeu”⁴⁵*

Noi cei de astăzi de cine s-ascultăm?
Conducători recunoscuți nu mai avem.
Bătrâni ai obștei nu mai sunt,
cei învățați s-au pribegit de mult.
Cei care astăzi sunt în frunte, sunt mașteri,
unii nepricepuți, hoți
și chiar nepatrioți:
Judecă fără să-ntrebe, condamnă fără să
asculte,
învățăture nu au prea multe,
au diplome, au doctorate,
dar fără acoperire-n spate.
Învățătura lor e de fațadă,
licențele luate la grămadă,
pe relații ori pe șpagă.
Noi, ...noi cei de astăzi
de cine să ascultăm?
De mai este iubire de țară,
dacă unii se mai simt patrioți,
dacă știu că au școală și pot, să iasă în față!
Să curățăm țara de hoți.

nov. 2019

⁴⁵ Ion Minulescu, *Op. citat*, pag. 85

Diaspora⁴⁶

„...*Omul nu poate învia decât din pământul patriei...*”⁴⁷

Ce blestem ne-a-mprăștiat prin lume
Părinții și pruncii pleacă, niciunde anume
Azi când avem o țară ce a noastră să fie
Făurită cu sângele strămoșilor de sub glie.
Câtă durere și zbućium, la cei duși în afară?
Și cât dor de-acasă pentru pućina agoniseală
Câtă trudă zi și noapte, cu sufletul ars
Până se adună banul, nu-i ceas de răgaz.
Sărbătorile trec greu, când nu ești acasă
Gândul la cei dragi, liniște nu-ți lasă.
Nădejdea ne ține. Poate într-o zi
Vom veni acasă, părinți și copii
Într-o zi veni-va ceasul socotelii
Se știu vinovații din vârful puterii
Numai că ponoase nu vor trage ei
Tot țara le trage și copiii săi! *oct. 2019*

⁴⁶ Diaspora-din gr.=împrăștiere. În anul 2019, oficialii români au anunțat că peste patru milioane de români trăiesc în diaspora

⁴⁷ Inokentie Micu Klein, n.1692 la Sadu-Mărginimea Sibiului, d.1768 la Roma, episcop greco-catolic de Făgăraș, a ridicat catedrala Sf.Treime din Blaj. Este considerat întemeietorul gândirii politice moderne românești. Exilat la Roma, în anul 1744, de către împărăteasa Maria Terezia, în urma unui memoriu despre suferințele națiunii române din Transilvania, înaintat de către episcop împărătesei. Osemintele sale au ajuns în pământ românesc abia în anul 1997

Nu peste mult

Va veni ziua și ceasul de plecare
Va răbufni tristețea și cânt de îngropare
Preotul va citi la cap o rugăciune
Flori și o feștilă-mi vor pune la picioare

La țințirim m-or duce, nu vreau să știu cu ce
Lângă bătrâni m-or pune, sub greaua lespede
Cânta-va asistența ce-o fi la căpătâi
„În veci să fie pomenirea lui!”

O fi vreo pomenire, ce bine-oi fi făcut?
Eu nu mai pot să judec.
Mă judecă Tu Doamne de am fost bun sau rău.
Crezut-am Doamne-n Tine și cred în Fiul Tău!

nov. 2019

X. Gânduri la istorie

târg de oale în Hălmeagiu, anul 1930, arhiva Traian Mager

„moartea nu vine odată cu vârsta, ci odată cu uitarea!”

Gabriel Garcia Marquez

„Puțini legiuitori dar înțelepți! Puțini războinici dar viteji!

Puțin popor, dar mulți cetățeni!

...Dă legi poporului taur și boabe poporului bou!”

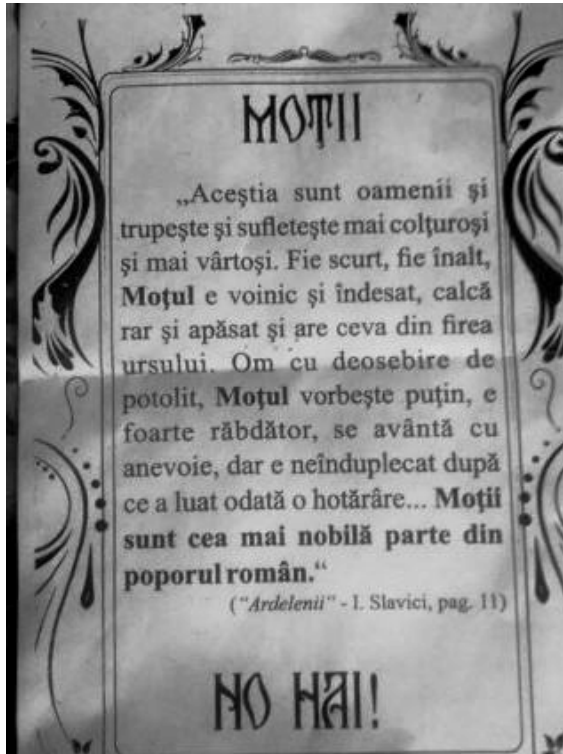
Pitagora

Mormântul lui Avram Iancu, la Țebea

Nu scoateți istoria din școli!

Azi nu mai vrem să știm de ieri și nici de mâine
„Trăiește-ți clipa” ni se spune
De către „media” și politicienii noi
Și cu cinism vor să ne ia istoria-napoi.
Dar alții, ...politicieni și patrioți
Luptat-au să fim azi o țară, toți.
Să nu fim ipocriți. Și să lăsăm blazarea la o parte.
Cinstit, să punem mâna pe o carte:
Să nu uităm de Mircea de Ștefan
și de Mihai care-și pohtise țara-ntreagă
De Horea, Cloșca și Crișan, de Tudor, cel din
Vladimiri,
De moțul Avram Iancu și-a lui pătimiri
Apoi de Cuza și Unirea acelor principate,
De reținut și perioada de regalitate.
Atâtea jertfe câte-au fost, la Mărășești și la Oituz. ...
În ambele războaie mondiale,
Cât sânge-a îngrășat pământul,
La Oarba, la Moisei și la Iernut.
Adu-ți aminte! Și poți fi cinic dacă vrei,
Poți judeca oricum, dar vei admite în final
Că fără-aceste jertfe, azi n-am avea o țară,
Am fi provincii ale țărilor vecine,
Numite, poate, Valahia, Moldova și Ardeal!
Și bine-ar fi să trecem pe la Tebea, ori pe la Mărășești,
Moisei și alte panteonuri românești
Să ducem și copiii de se poate,
Să nu ne-ascundem sentimente românești *mai, 2019*

„...Ca moș, am găsit că n-aș putea mai bine secunda frumoasa și energica acțiune întreprinsă de dl. Ion. I. C. Brătianu și guvernul său în favoarea Moșilor, decât adunând ... tot ceea ce am găsit scris mai de seamă de către diferiți autori străini și români cu privire la trecutul viforos al acestei populațiuni din Munții Apuseni ai Ardealului, care constituie cea mai sănătoasă parte a neamului nostru, din punct de vedere moral și al conștiinței naționale!”

Ioan Rusu Abrudeanu

Moșul

*Du-mă Doamne în pace-n țară
Cu cercuri și cu ciubară
Și mă adă-n pace acasă
La copcii și la nevastă
„(- Cea Loați, la irima drumului!)”
Cîntec*

Poate fi neam de agatârși, de celți,
De daci și de romani.
Stă-n locul lui aici de multe mii de ani
Cu părul lui cel blond, ori mai roșcat
Purtat în chica-i, cea cu „moș” legat
Și spânzurată-n partea dreaptă.
Stă privitor, cu ochii lui albaștri ori căpriei,
Spre zarea munților de cremeni, cenușii,
Cetatea cea din veacuri apărată.

Moșul, fie scund, fie înalt,
E voinic și îndesat
Ca un urs. Calcă rar și apăsător
Potolitor, vorbă puțină, rabdă mult.
Cu-anevoie se avântă,
Dar în luptă-i ne-ntrecut.
Răzvrătit pentru dreptate,
Pentru țară și a lui cetate.
Dovedit-a că-i român
Și prin Horia și prin Iancu,
El e-n țara lui stăpân! *mai, 2019*

Răscoala

În Transilvania, țara lui mamă, românul nu-i băgat în seamă.
Doar alte trei, mici nații, și-a lor religii se reclamă,
Chiar de-mpreună toate trei au oameni mai puțini
Decât românii, cu mult mai vechile lor rădăcini.
Răbdat-a națiunea cea română și diploma Leopoldină,
Legile urbariale, grele-au fost pentru iobag,
Din săptămână, patru zile la greu cu vitele lor trag.
Și zile, încă trei, cu brațele la muncă.
Dar ce-adunau, nici pe departe, nu era modru să le-ajungă.
Sosi Horea de la-mpăratul
Și veste-adus-a de-nrolare,
Dar nemeșimea din Zarand, opus-a legile urbariale.
La Abrud, moții răbdau răbdând cizma cea crăiască
Și într-o zi de tîrg se-aprinse vâlvătaia cea moțească.
Se-aprinse la Curechiu, apoi se-ntinse vâlvătaia
Peste Crișcior, Mihăileni, la Brad, la Ribița și Baia,
Hălmagiu, Aciuș și Pleșcuța, în tot Comitatul,
În lunile noiembrie și decembre,

An, una mie șapte sute optză-ș-patru.
Când Horea a oprit revolta,
S-au îngrozit toți grofii și-mpăratul.

Urmă represiunea, mai cruntă decât focul
Autoritățile dorind să îngrozească locul,
Venit-a și trădarea, „cozi de topor” au fost și-atunci,
Pedeapsa cea cumplită, prin frângerea cu roata
Și sfârtecarea-n patru, să îngrozească gloata.
Supliciu fu în anul o mie șapte sute optză-ș cinci,
În ziua dou- ș opt a lunii făurar.

.....

Văzutu-s-a apoi, că lupta n-a fost în zadar.

iunie 2019

- Călăul se așeza în picioare deasupra ... locului unde avea să lovească, fixând roata cu ambele mâini de obezi, perpendicular, cu fierul în jos, și așa izbea la intervale mai lungi sau mai scurte, de obicei în dreptul spațiului dintre bucățile de lemn, astfel ca orice lovitură de roată să fie o frântură de os sigură. **Pe una din stampe citim și prescripția că intervalul dintre lovituri să fie de trei minute (răstimp în care călăul făcea cu roata fel de fel de mișcări pentru a da cât mai mare spectaculozitate execuției), iar dacă din lovitură condamnatul ar leșina, să fie trezit aruncând peste el o găleată de apă.** Arta călăului era de a prelungi chinurile condamnatului, de a-l face să îndure din plin fiecare lovitură și de a-l ține în cursul execuției treaz și cât mai mult în viață, ca să îndure cât mai multe. Lovitura de gratie, care se dădea în dreptul inimii, era o favoare; ea era mortală. Înainte de moarte, Horea și Cloșca au fost împărtașiți creștinește de **preotul neunit Nicolae Raf**, care în prealabil le scrisese la amândoi ⁴⁸

⁴⁸ David Prodan

-Alexandru Sterca-Suluțiu: *Istoria Horii și a poporului românesc din Munții Apuseni ai Ardealului*, manuscris publicat în volum în anul 1983, în: *Izvoarele răscoalei lui Horea. 1784-1785*. Seria B. Izvoare narative. Vol. II. 1786-1860, Editura Academiei, București 1983, p. 332-447.

Supliciul

*Ardealule, străbun pământ,
De dragul tău trăiesc și cânt,
De dragul munților tăi moșii,
Oricând primesc botezul roții.
Cântec*

Cloșca fu primul care răbdată-a roata
Crezut-a stăpânirea că Horea se va spăimânta
Și chinul lui mai mare-a fi.
Cei trei știut-au, chiar de la-nceput,
Ce soartă vor avea de se vor răzvrăți.

Pentru plăcerea stăpânirii
Și slava meseriei de călău
Călăii loveau rar și rău,
La trei minute și precis
S-audă asistența sunetul osului ucis

Le-au tăiat capul și l-au pus în țeapă
În capătul ogrăzii fiecărui
Iar leșurile lor, crăpate-n patru
Le-au spânzurat, în comitat
Spre îngrozire la tot natul.

Așa cum scrie-n cartea sfântă
Că numai cel ce moare va putea trăi
Așa și bobul răzvrătirii,
Sămânța libertății noastre,
Doar după moarte, el va încolți!

iunie, 2019

Crișan

Marcu Giurgiu a fost cătană-mpărătească
Știa o sabie să poarte, știa cu pușca să ochească
Născut în Vaca, azi Crișan, s-a însurat în Cărpeniș,
Satul lui Oargă, zis și Cloșca,
iar Marcului i-au zis Crișan
Căci provenea din moții de pe Criș.

Pe moții aceștia i-a condus, dar și pe cei
De la Câmpeni, Abrud și din Cricău
Fugit-au grofii spăimântați din drumul său.
Iar care n-au fugit au fost tăiați, puși să muncească
Sau chiar puși la resteu
Ori botezați în legea strămoșească.

Om aprig și om aspru, s-a potolit cu greu
Când Horea a rostit: Noa stai!
Căci multă-obidă se-adunase în sutele de „ai”.
A fost trădat și el de- un popă trădător
Și de credință și de țară,
Slujit de nouă oameni din popor.

Întemnițat cu Horea și cu Cloșca
La Alba Iulia-n cetate,
Noaptea s-a spânzurat, grofii, să n-aibă parte
De-al lui supliciu-n viu.
(Povestea spune c-au trăit în urmă-i, soția și un fiu,
și-o strănepoată, prin Serbia, departe).

iunie, 2019

Invenții diabolice

Și ar mai fi ceva de zis,
Că nici frângere cu roata și nici țeapa
Nu-s invențiuni valahe.
Roata-n legea-mpărătească
E pedeapsa cea mai mare,
Pentru toți supușii care
„Cer dreptatea cea crăiască!”
Iar la turci, în a lor lege,
Țeapa e pedeapsă veche.
O aplică ... cel mai tare!
.....
N-a fost Țepeș dracul țepii,
Turcu-a fost mult mai-nainte!

iunie, 2019

„...Frate Șuluțiu! Nu te supăra pe mine. Oricât de bun român ai fi tu, tu nu poți simți durerea ce am simțit-o eu azi. Tu și familia ta nu sunteți robi ca mine și părinții mei. Când acel nobil baron, care a vorbit ca un semizeu, a zis că **nici acel pământ de trei coți, care ne va acoperi trupul** după moarte nu este proprietatea noastră, era să mă arunc din galerie între ei și să-i izbesc de perete. **Nu cu argumente filozofice și umanitare vei putea convinge pe tiran, ci cu lancia lui Horea!**” În închisoarea din Alba Iulia l-au ferecat

și palmuit pe Craiul Munților. A urmat fatalul sfârșit de dramă, zgduitor și mistic, devenind prizonierul demnității sale rănite. **Zeci de ani s-a plimbat mortul viu prin poienile dintre brazi, peste mormintele lăncierilor lui.** Desculț, zdremțos, rătăcea Craiul Munților ... În 10 septembrie 1872 l-au găsit mort pe prispa covrigarului Ioan Stupină din Baia de Criș, cu fața întoarsă spre cer, alături de fluierul său nedespărțit. Și l-au îngropat la Tebea, sub gorunul lui Horea, gorunul îl plouă cu frunze, iar moșii îl cântă în doine și balade la coarnele plugului.” Silviu Dragomir, *Avram Iancu*, ediția 1968

„... **Idealul credințelor sale se văd azi încă o dată înăbușite prin lașitatea tăcerii ...** Avram Iancu, o viață de martir al sorții. De aceea el a rămas în conștiința națională ca erou al nădejzilor și ca apostol al libertății și demnității noastre naționale.”

Avram Iancu I

**„Strigă Iancu-n miezul nopții/Să nu vă jucați cu moții
Nu știți voi cât pot să-ndure /Și pun mâna pe secure!”**

Cântec

S -a fost născut să șteargă- obida
Din sufletu-asupritului român
Convins fiind că doar cu lancea
Poate scăpa poporul de crudul său stăpân.
„Nu-i bună rânduiala, ea trebuie schimbată”
„Cocoșul a cântat”, când **uniunea-n Dietă**-a fost
votată

Iar crima din Mihalț a pus scânteia, în Crișeni
Și Revoluției lui Iancu-n Apuseni.
-Veniți români la Blaj, veniți pe Câmpul Libertății
Suna chemarea Iancului și- a lui Buteanu
Sosita clipa morții ori zorile dreptății
Curgeau puhoaiete de moți din văi și de pe dealuri.
Dar tirania nobilimii și-n urmă împărații
Cu-armata lor, învins-au revoltații.
Și nu doar revoluția a fost învinsă
Ci și ideea cea ascunsă, în mințile lui Iancu și
Bălcescu,

În noaptea cea de taină lângă foc:
Ideea mortului Mihai, ca țara-ntreagă s-o unească.
Să fie toată la un loc!

Învins și-n demnitatea sa rănit,
Ca un mort viu ajuns-a Iancu să trăiasă
Alți zeci de ani, în zdrențe și desculț
Purtând cu el minciuna cea crăiască
Și sacrificiul florii moțimii „ce s-a prăpădit”

iunie, 2019

Avram Iancu II

*...„Imperiul e putred și gingiile-l dor
Mușcând din mielul viu cu câinii...
Mocanii Extra Muros pe căluți
Cărau pe munți, în Apuseni, durere
Femeile pe buciume o zbciumau
Spre Dumnezeu în zori de înviere ...
Așa era Ardealul, când apărut-ai tu”⁴⁹*

Mă duce gândul către Brad
Pe unde Iancu a umblat.
Pe toată valea Crișului
Își bănuia rezelul lui.
Plângea feciorii cei de moți
Jertfiți pe vorba unui hoț,
Un hoț de rege și-mpărat
Care cuvântul și-a călcat.
Și-n ceața minții lui străine
I-a dat răspuns cum se cuvine,
(Când împăratu-a îndrăznit
Să urce muntele vrăjit) :
**„-Un rege mincinos și un nebun
Nu au ce mai vorbi acum!”**

Iancu-a plătit faptele sale
Trăind o aspră condamnare,
Fiindu-și lui judecător!....
Dintre români eu nu știu altul
Să-și ia povara de răspunzător! nov. 2018

⁴⁹ Ioan Alexandru, *Imnele Transilvaniei*, pag210

Zgomote și umbre

Bătrâne vremuri trec prin mine
Aud istoria cum curge-n vine
Și dangăte de clopote aud bătând
Aud cadența oștilor române.

Și-l văd pe general, pe cel din frunte,
Cu mâna pe mânerul sabiei jurând,
Văd și drapelul țării, ținut cu fală înainte
Aud și imnul și oastea țării mele-n mers
foșnind.

Spuneți copiilor ce-nseamnă-acestea
Și sabia și imnele și oastea,
Cu cei din fruntea ei, cu care s-a jertfit,
S-avem și noi o țară în care ne-am unit.

**Și dacă un mileniu de lupte a fost mult
Este destul o clipă de prostie,
Să pierdem țara, să ne pierdem neamul
Și moștenirea străbunilor să nu mai fie!**

iunie, 2019

Treziți-vă români!

Chiar ne e rușine că suntem români?
N-au fost televizoare când ne-au spus-o
Că suntem proști, nu știm conduce
Că locul nostru e sub bici și nu stăpâni.

De secole ne spun acestea
Nu suntem vrednici, nu avem idei,
Am fost tot slugi și nu avem elite
Și iată-ne ajunși egali cu ei.

E lipsa de curaj, nu știm să ne purtăm?
Nu ne-adunăm nici nu ne tolerăm,
Ca nație, noi ne simțim umili.
Treziți-vă români!

.....
Suntem de neam mai nobil decât popoarele
Ce ne-au ținut servili!

iunie, 2019

Țara

După Ioan Alexandru

**„Țăranii ctitori, jupuiți de vii
Ostași martiri cu fețe cuvioase
Oriunde intră plugul în pământ
Dai de un coif și-o Patrie de oase”**

Noi am trăit aici de mii și mii de ani de zile
Și mai trăim și suntem mulți copile
Iar sub pământ țărâna este plină
Și ceia care vor veni se-aud sosind în care de lumină

**„Știu că sunt mulți de-același neam și crez
Și li-e de-ajuns și asta-i libertate
Din când în când cu frații în sobor
Să poți intra ca vultur în cetate”**

Dar azi, căpușile pe stâni din nou s-au îngroșat
Și țâța oii e secătuită iar pe lemnul strungii
Biata țară stă și zi de zi, din nou e jupuită
Astăzi de cei din vârful, porniți pe jaf

Speranța n-a murit și cei porniți pe jaf să știe
Că oricare butuc, un Iancu-a lăstări
Și orice rădăcină, un Horea a-nverzi
Capul lui Mihai în univers și vitejia lui rămas-a
Drept avuție pentru neam va fi!

feb. 2020

Libertatea

Libertatea înțeleasă de fiecare-n parte,
Sporit-a terfelogii vorbind de libertate.
Prin sloboda-le gură,
Vorbesc fără măsură
Și-ntină totul sub ochii de copii,
Mamă și tată,
Țară și vatră,
Sub faldul libertății de-a vorbi.

A ta acțiune pe tine te desfată
Pe mine mă doare.
Tu nu vrei echilibru,
Tu ști că ești mai tare
Și prin întreaga-ți comportare
Lovești în libertatea ce-o are fiecare.
Nu vrei să ști că libertatea e dreptul natural
Ce-l are omul din născare!

.....
Celui ce numai verde vede
Degeaba-i spui că alb nu-i verde
El are mintea presetată:
Altă culoare decât verde
Nu vrea să vadă niciodată!

sept. 2020

Rădăcini și neamuri

Dacă-am scris versuri, nu-s poet
Și de scriu proză, nu sunt scriitor.
Am înșirat aceste slove-ncet,
Drept punte-ntre trecut și viitor

Că orice călător prin viață,
De știe de unde-a plecat
Oriunde-n lume ar întinde ața,
Se-ntoarce unde rădăcina și-a-implântat.

De nu-ți ști neamul de care-ai fost legat
Ești un străin pierdut în haos
De nu-ți ști rădăcina de unde ai plecat
Te bate vântul ca pe-o frunză fără de repaos.

Române nu uita, pe drumul pe care ai plecat,
Căci tu ai rădăcini, ai datini și credință
Și de ești „ frunză-n vânt”, poți fi cel mult argat
Iar de ai rădăcini și neamuri, poți fi stăpân după voință!

feb. 2020

Plângerea mamelor din Leasa

7 ianuarie, anul 1670. Sâmbăta, în zi de târg, o ceată de ieniceri turci din cetatea Ineului, a năvălit în Hălmagiu, au jefuit târgul, apoi s-au întors prin satul Leasa, de unde au luat vite și treizeci de copii⁵⁰

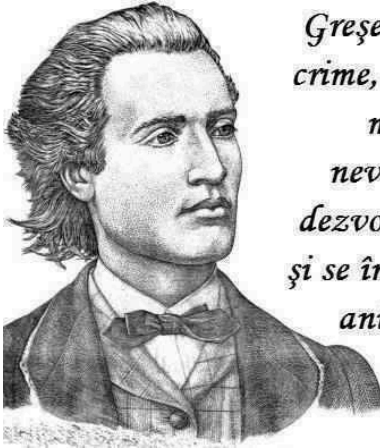
Plânge Leasa, plânge Crișul și-a lui vale,
Plângu-și mamele copiii cu lacrimi de foc și jale!
A uitat lumea ce-a fost, suferințele de-atunci,
Cum și-au plâns ele copiii,
Cum și-au plâns treizeci de prunci.
Au luat turcii copiii să facă din ei spahii,
Pentru gloria turcească, să se lupte și să moară pe câmpii.
Câte mame plâng cernite,
Cât e satul de sărac,
Câte case-mbătrânite
Câți copii nemanăscuți,
Câți bătrâni cu plete smulse
Și durerile nespuse!
Mai demult Amalasunta, altă mamă (și regină)
A grăit de după moarte, soțului care-a ucis-o:
„N-ai ucis în mine-un rege, ai ucis un șir de regi”
Dar istoria se uită, cine vorba i-a-nțeles-o?
După turci venit-au alții și mai cruzi:
„Omorâți pruncii din fașă și din burta mamei lor,
Nu vrem să crească războinici. Noi dorim umil popor,
Fără drepturi, fără voce, bun să moară pe răzor”

mart. 2020

⁵⁰ Traian Mager, *Ținutul Hălmagiului, Monografie*, Vol. I, pag. 110-111, Edit. Diecezana, Arad, 1935

XI. Pamflete

*Greșelile politicianului sunt
crime, căci în urma lor suferă
milioane de oameni
nevinovați, se împiedică
dezvoltarea unei țări întregi
și se împiedică, pentru zeci de
ani înainte, viitorul ei.*

~ Mihai Eminescu

Majoritatea morală

Pe voi,

Câștigători la loteria crimei,
a crimei cea organizată care,
ne-ați confiscat resurse publice,
și ați școlit o castă de termite bugetare.

Pe voi ajuși în fruntea țării,
votați de o majoritate, ce are ochi dar ea nu vede,
are urechi dar nu aude și are cap dar fără minte,
Vă contestă azi în plin majoritatea cea reală.

Și dacă vreți o defnim **majoritatea morală**.

Asta e majoritatea oamenilor de bun simț:

Ea respectă legile, reguli de conviețuire,
ea condamnă umilința și sfidarea,
ea condamnă politrucii și hoția, răzbuarea,
ea condamnă nerespectul și disprețul.

S-au retras unii-n cochilii, alții au plecat din țară,
duc cu ei obida-n suflet și povara de ocară.

Asta e majoritatea, **majoritatea morală**.

Ea-și va lua dreptul să vă judece și, cu mânie,
să-și ia țara înapoi de la kakistocrație.

.....
Să nu dea bunul Dumnezeu, (ca parafrază la Coșbuc),
să-mpingeți voi la nerăbdare majoritatea cea
morală!

**Căci dictatură de-ați avea, cu mătura vă dăm
afară!**

Gunoaielor!

mai, 2017

Anul 1989

*„Toți sîntem egali! Să nu credeți însă că
neghiobul este egalul înțeleptului.”*

Pitagora

Gîndul vostru-a fost frumos! **Libertatea** ce-ați visat-o,
hidrele ce-au vrut puterea, pe la spate, v-au furat-o!

Și pe-al vostru sacrificiu și pe a voastră cenușă,
au tronat cu legi, nebunii:

Libertatea inculturii, a hoției și-a minciunii!

Zorile ce se-așteptau să sosească din Apus,
ceață deasă s-au făcut.

Și din ceață, ca o hîdă, „Libertatea” ni se-arată.

Hîda asta „**Fac ce vreau!**” asta este libertatea?

Vreau să dau eu ascultare

viscerelor mele și pornirilor murdare,

să dezleg din înfrînare turpitudini,

egoismul și porniri dobitocești,

eul care vrea s-adune tot ce vede ochiul

și instinctu-mi îl dorește?

Și nu vreau să văd în juru-mi

că această libertate tot ce-atinge pârjolește!

Face scrum valoarea, desființează legea firii,

bunul simț, morala, dreapta socoteală, seamănă zâzani!

Ea trezește groază și deșteaptă monștri,

legile le strîmbă, promovează proștii.

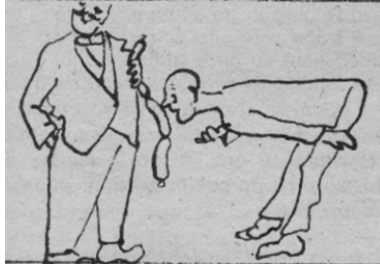
Ea cultivă dezbinarea în popor,

neîncrederea în lege și judecător.

.....
Cât mai rabzi tu oare, omule și frate

Să te mintă Hîda-zisă-Libertate?

3 mai 2019

Ciociul

Nu poți grădinări poporul
de ai doar meseria de ciocoi.
Când ai o meserie care aduce sporul,
de ce-ai produs, ști să răspunzi.
De ești ciocoi, tu nu produci nimic
și ai nevoie de-un fotoliu
în el să te ascunzi.
O demnitate chiar, ar prinde bine,
în fruntea obștei și apoi mai sus,
în fruntea țării.
De-acolo nu mai poate nimeni
să te scoată
și nici nu mai răspunzi,
căci tu chiar n-ai făcut nimic,
deși-ai vândut aproape-un sfert,
din țara toată!
Și poate n-o să știe nimeni, niciodată!
(Doar câțiva dintre voi... ciocoi)

oct. 2019

Tovarășul și doctrina terfelită

(Istorie adevărată)

Porni Tovarășul de jos,
Chiar de la sărăcie și baros
Om de ispravă, bun și muncitor
A fost „împins în față” de popor

Cu școala lui puțină de la sat
Academia de Partid l-a învățat
Cuvinte noi, cuvinte potrivite care erau
motorul
Cu care Partidul conducea poporul

Tovarășul acesta era convins
Că drumul lui acesta este:
Drumul întins,
Spre bunăstarea tuturor. Spre comunism!

Și drept dovadă, șapca lui de proletar
N-a vrut s-o schimbe-n pălărie. În
zadar
A fost amenințat de-ai lui tovarăși mai de sus
Căci pălăria și cravata, mult mai târziu le-a
pus.

Și a servit Tovarășul, toți anii lui, cu râvnă-acel
Partid, deși vedea că-n față-i
Tot ce crezuse și-nvățase înainte

Fusese terfelit.

Cuvinte mari: tovarăș, cinste, adevăr,
Justiție, dreptate,
Egalitate între oraș și sate
Ajuns-au toate întinate.

Gospodăria de Partid condusă chiar de el
Între județele din țară a fost model.
A adunat acolo miile de hectare
Pentru legume, livezi de pomi, vii și cultura
mare

Aveau ferme de vaci, de porci, de oi, de
păsări,
Toate de rase nobile,
Fabrică de mezeluri, carmangerie și lactate
Aveau „tovarășii” de toate:
Ateliere de blănuri, croitorie și chiar de
mobilă

Tot ce era nevoie pentru conducerea iubită
A Județenei de Partid, așa a fost gândită.
Și ea funcționa ca stat în stat
Conducerea să aibă „ce masele-au visat”!

Cu toate-aceste „drepturi” în Patria iubită!
De către cei din vârf conducători,
Doctrina a fost terfelită
Fruntașii ei ajuns-au marii profitori

Când „Tovarășul” ajuns și el la pensie,

Nu mai era nimic din ce a fost să fie
Nimic din crez, din ce-a-nvățat. Atât:
Minciună și demagogie.
Și s-a pensionat scârbit.

I-a fost trimis, târziu în toamnă,
Colegul său de Cluj, lădițe trei,
Cu ceapă roșie de Turda.
(Simbol de lacrimi, de părăsită doamnă!)

Dar „lupii tineri”, ajunși acuma ei la vârf,
În lăcomia lor fără de poate
Au dat doctrina la o parte iar ceapa cea de dar,
A fostului coleg, și-au cam băgat-o-n
buzunar!

Și-n bătrânețea-i decrepită
Privind cam trist la pălărie și la doctrina
terfelită
Se tot gândea la tinerii tovarăși
Cum i-au mâncat, ei, ceapa fără pită!

feb. 2020

XII. Parodii

De la Neagoe Basarab, învățătură

(Parodie)

„Există arbori loviți de trăznet.. dar și arbori
genealogici trăzniți” *Th. Paladi*

Ai grijă cum îți crești copiii
Și mai ales cu cine-i zămislești
Căci nu există legi să-ți interzică fiii
Dar nici nu-ți e totuna ce fii crești

Pomul sălbatic rodește poame ce bune n-or să fie
Iar omul bolnav psihic face copii smintiți
Copiii zămisliți de oameni la beție,
Avea-vor tare grele și-ajung nefericiți

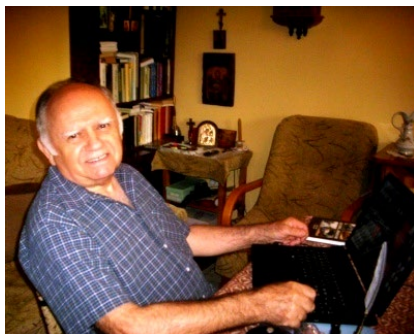
Și de ne duce gândul la pruncii cei născuți
Din oamenii bolnavi de minte sau drogați
Din cei iresponsabili, ori din cei prost crescuți
Vedem societatea bolnavă cu oameni asistați

Pe astfel de probleme societatea n-are legi
Și legile cerești nu vor să le-nțelegă
Doar tu, băiat ori fată, spre viață când alergi
Alegeți o pereche, să nu fie bolnavă

Căci după-aceste-alegeri,
Făcute-n pripă, cu nesocotință
Părinții duc o cruce, o cruce, mai grea
Decât noi credem că este cu putință!

nov. 2015

Notă despre autor

Ioan Cotoc este absolvent al Politehnicii din Timișoara, promoția 1972. A lucrat ca inginer în cadrul Depoului de locomotive Timișoara, apoi în Regionala CF Timișoara. După pensionare a mai activat 12 ani în domeniul construcțiilor.

A început să publice în anul 2016. Cărți publicate:

1. Rădăcini și neamuri, Editura Partoș 2016, monografia satului natal, Leasa.

2. Cale lungă...drum de fier, Editura Solness 2017, proză și imagini în 229 de pagini despre devenirea autorului.

3. Depoul de locomotive Timișoara, Editura Solness, 2017, monografia depoului.

4. Gânduri de-a valma, Versuri, Editura Solness, 2018

5. Generații de mecanici de locomotivă. Albumul mecanicilor și a persoanelor participante, în data de 11. 12. 2017, la momentul lansării Monografiei Depoului de Locomotive CFR Timișoara. Editura Solness, 2018

6. Când păzeam eu noaptea caii, Povestiri, Editura Solness, 2018.

7. Alte povestiri cu cai. Editura Solness 2019

8. Rădăcini și Neamuri-Monografia satului Leasa, Vol II, (Partea a IV-a), Album, Locuitorii satului la prezentarea monografiei, Editura Solness, 2019

9. Gânduri, gânduri, tot de-a valma. Versuri, Editura Solness, 2019

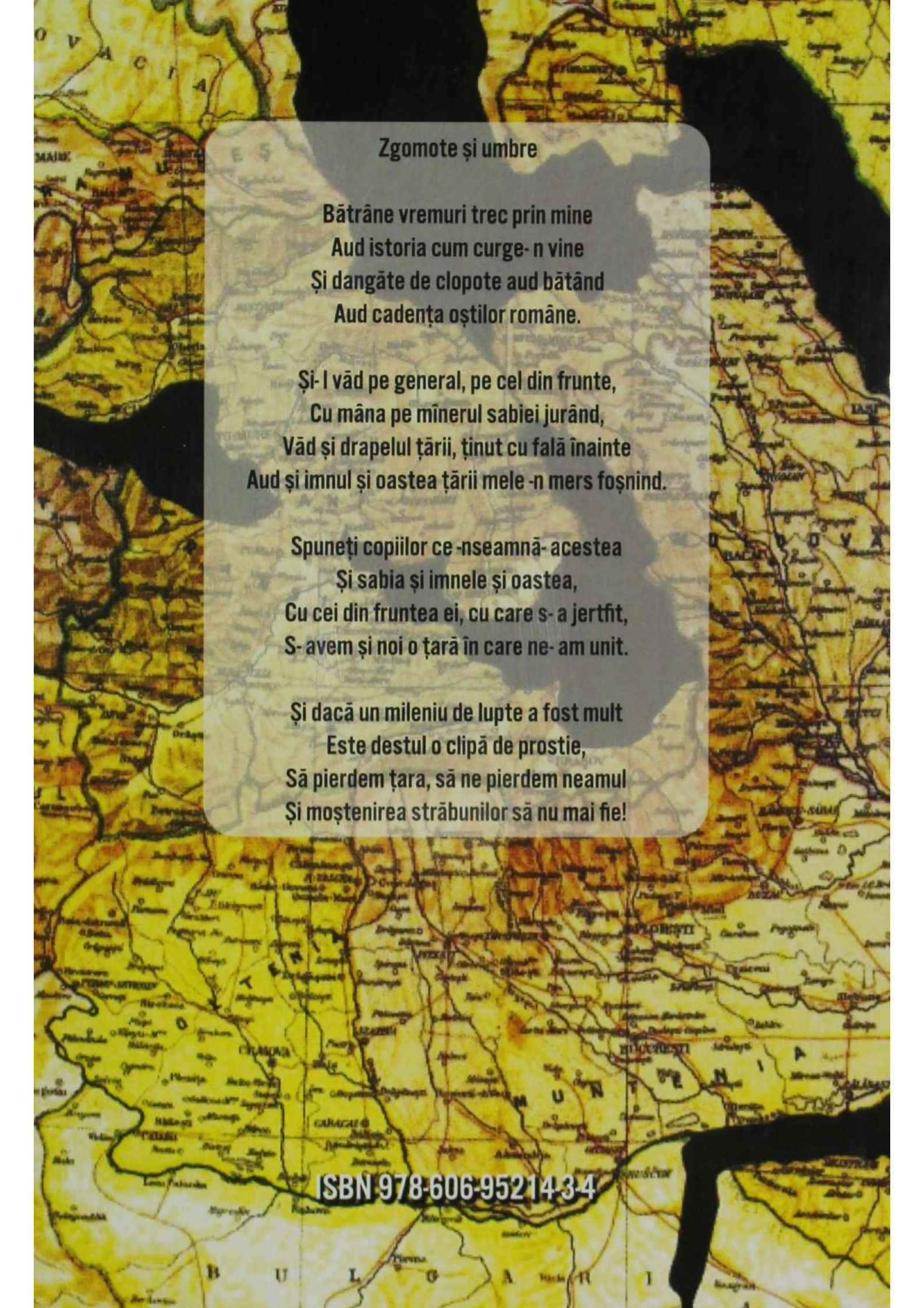
10. Gânduri târzii. Versuri, Editura Gutenberg Arad, 2020

11. Monografia satului Tisa, (în colaborare cu Ioan Arpaș) Editura Gutenberg Arad, 2020

12. Versuri în pregătire

13. Când păzeam eu noaptea caii. Ediția a II-a în pregătire

Zgomote și umbre

Bătrâne vremuri trec prin mine
Aud istoria cum curge- n vine
Și dangăte de clopote aud bătând
Aud cadența oștilor române.

Și- l văd pe general, pe cel din frunte,
Cu mâna pe mînerul sabiei jurând,
Văd și drapelul țării, ținut cu fală înainte
Aud și imnul și oastea țării mele -n mers foșnind.

Spuneți copiilor ce -nseamnă- acestea
Și sabia și imnele și oastea,
Cu cei din fruntea ei, cu care s- a jertfit,
S- avem și noi o țară în care ne- am unit.

Și dacă un mileniu de lupte a fost mult
Este destul o clipă de prostie,
Să pierdem țara, să ne pierdem neamul
Și moștenirea străbunilor să nu mai fie!

ISBN 978-606-95214-3-4